

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'HISENDA I PRESSUPOSTS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 351-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2025

Núm. 54

Presidència de la Sra. Patricia Gómez i Picard

Sessió celebrada dia 18 de març de 2025

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

- I. Escrit RGE núm. 14670/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'Informe 237/2024, sobre les mesures d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals de les Illes Balears, corresponent a l'exercici 2023. [1092](#)
- II. Escrit RGE núm. 16120/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'informe 238/204, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Mallorca, corresponents a l'exercici 2022. [1095](#)
- III. Escrit RGE núm. 16121/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'informe 239/2024, de contractes i subvencions del Consell Insular de Menorca de l'any 2022. [1095](#)
- IV. Escrit RGE núm. 16122/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'informe 240/2024, dels contractes del Consell Insular i subvencions del Consell Insular d'Eivissa, corresponent a l'exercici 2022. [1095](#)
- V. Escrit RGE núm. 16123/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'informe 241/2024, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Formentera, corresponent a l'exercici 2022. [1095](#)
- VI. Escrit RGE núm. 17972/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears**, pel qual es tramet l'Informe 242/2024 de fiscalització de la convocatòria extraordinària de la línia COVID d'ajuts directes a empresaris i professionals a què es refereix el títol I del Reial Decret Llei 5/2021. [1098](#)
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes a tots i totes, diputats i diputades. Començarem la sessió d'avui i els demanaria si es produeixen substitucions... Veig que no.

Assisteix a la sessió l'Hble. Sr. Joan Rosselló i Villalonga, síndic major de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, acompanyat de l'Hble. Sra. Maria Antònia García i Sastre, síndica; l'Hble. Sr. Fernando Toll-Messía i Gil, síndic; i la Il·lma. Sra. Maria Eulàlia Mas i Espinosa, secretària general.

Passam al primer punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de l'escrit RGE núm. 14670/24, mitjançant el qual es tramet l'informe 237/2024, sobre les mesures d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals de les Illes Balears, corresponent a l'exercici 2023.

No li he demanat, Sr. Rosselló, perdó, si estaven agrupats alguns o...

(Intervenció fora de micròfon)

D'acord, idò jo li pas la paraula i vostè ens ho explica. Sí, això pens... Sí, farem una sola intervenció, explicaran i després, si sembla bé als grups, es farà una sola intervenció. Té la paraula, Sr. Joan Rosselló, per fer l'exposició oral.

I. Escrit RGE núm. 14670/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, pel qual es tramet l'Informe 237/2024, sobre les mesures d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals de les Illes Balears, corresponent a l'exercici 2023.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Diputats i diputades, l'informe aquest, el 237/2024, sobre mesures d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals de les Illes Balears, corresponent a l'exercici 2023, que m'he deixat el nombre, jo voldria demanar la paraula a la presidenta perquè la síndica Maria Antònia García i Sastre, que és la responsable de l'àrea que ha dut a terme la fiscalització, pugui prendre la paraula.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

D'acord. Sra. García, té vostè la paraula.

LA SRA. SÍNDICA DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Maria Antònia García i Sastre):

Moltes gràcies, presidenta. Senyores i senyors diputats, jo els he d'explicar avui l'informe 237/2024, damunt les mesures d'estalvi i eficiència energètica de les entitats locals de les Illes Balears. Aquest informe, el vàrem aprovar el passat 21 d'octubre dins el Consell de la Sindicatura. I com sempre a les meves intervencions hi haurà dues parts. Serà breu la meva

intervenció i tindrà dues parts, una més introductòria, en què els explicaré les característiques específiques d'aquest informe, i una segona on els explicaré les consideracions generals i els aspectes més significatius.

Aquest informe té un caràcter específic i comprèn una revisió de les actuacions realitzades per les entitats locals respecte a la planificació de mesures d'eficiència energètica, i una segona part, que hem fet una fiscalització de compliment per verificar que compleixen les disposicions legals i reglamentàries de l'àmbit europeu, estatal, autonòmic i local en matèria d'estalvi i eficiència energètica.

Quan vàrem començar nosaltres a fer aquest informe era un moment en què la Unió Europea es troba amb uns grans reptes, uns reptes que són desconeguts per aquesta Unió Europea i que conformen un escenari complex: una creixent dependència de les importacions d'energia, l'escassetat dels recursos energètics i la necessitat de limitar el canvi climàtic.

I Europa, la Unió Europea considera que, per fer front a aquests reptes, la solució passa per cercar l'eficiència energètica a totes les actuacions de l'administració pública. I, és clar, davant aquesta situació el que fa Europa és desplegar una bateria de mesures, mesures que contemplen plans estratègics, plans d'accions, agenda, aquí tenen l'Agenda 2020, Agenda 2030, i que el que pretenen és que tots els poders públics defineixin i impulsin polítiques encaminades a cercar aquesta eficiència energètica. I Europa considera que les entitats locals són determinants per aconseguir aquests objectius de descarbonització i la no dependència energètica.

I així sorgeix aquest Pacte de Batlies pel Clima i l'Energia d'Europa, que és una associació que va néixer l'any 2008 i al qual els ajuntaments, de forma voluntària, s'han adherit. El que es pretén és que facin feina, dins les seves competències, aquestes entitats locals, per intentar ser molt més eficients des del punt de vista energètic i impulsar la implantació de nous models energètics per a les ciutats, de tal manera que les ciutats siguin de cada vegada més compactes, més justes i més saludables per als ciutadans.

I així, el que hem fet nosaltres és comprovar quin nivell de compromís i quines actuacions duen a terme els nostres ajuntaments per complir amb aquests compromisos europeus.

I per tant, aquí ja tenen els 13 ajuntaments que hem seleccionat i que conformen la mostra d'ajuntaments que hem analitzat a fons, tota la seva planificació i tot el seu compliment normatiu, i que són ajuntaments que tenen més de 20.000 habitants. En el cas de Balears, parlem de Palma, Calvià, Eivissa, Manacor, Santa Eulàlia, Marratxí, Lluçmajor, Inca, Ciutadella, Maó, Sant Josep de Sa Talaia, Sant Antoni i Alcúdia. Aquests són els 13 ajuntaments que hem analitzat per comprovar aquest nivell d'execució i compromís amb aquestes qüestions climàtiques i energètiques.

I, per tant, ens hem detingut a veure quins són els seus plans d'accions, si aquests plans d'accions contemplen accions d'adaptació, de mitigació, si són plans sectorials, si són autonòmics, si són nacionals, i l'estudi l'hem circumscrit a l'any 2023, a 31 de desembre de l'any 2023.

I aquí tenen un detall més ampli d'aquests objectius: hem verificat si existien plans generals o parcials, hem analitzat totes aquestes actuacions que han dut a terme en matèria d'estalvi i eficiència energètica, hem comprovat si aquests plans s'adapten a la normativa estatal i autonòmica, hem determinat si s'han definit uns procediments i uns controls per veure l'evolució d'aquests plans, hem comprovat si han fet auditories energètiques a tots els edificis, instal·lacions i equipaments municipals, si han incorporat la figura del gestor energètic i si han externalitzat l'elaboració d'aquests plans d'actuació.

La metodologia, com sempre la realitzam nosaltres, comença amb una recerca, una recerca en què hem consultat fons internacionals, com el cas de l'Oficina Europea del Pacte de Batlies, el Ministeri de Transició Ecològica, la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia i, sobretot, la Direcció General d'Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic. Aquestes fonts ens han aportat informació molt rellevant per dur a terme la nostra fiscalització. Però l'instrument estrella per recaptar informació específica d'aquests tretze ajuntaments ha estat el qüestionari, un qüestionari que, evidentment, hem dissenyat conjuntament amb el Tribunal de Comptes i la resta d'OCEX perquè es tracta d'un informe coordinat i, per tant, en aquest procés d'elaborar l'eina fonamental ha estat conjunt.

I bé, i aquí ja comenc a donar algun resultat després d'explicar-los el context, Europa preocupadíssima ha de fer front a un conjunt de reptes i les entitats locals tenen un paper fonamental per contribuir a aquesta eficiència energètica.

I aquesta primera consideració jo crec que és molt positiva, perquè 65 dels 67 ajuntaments que configuren el poder públic local s'han adherit de forma voluntària a aquest pacte, 65 de 67 a finals de 2023, però a dia d'avui, els puc confirmar que tots els ajuntaments... -aquí ens en faltaven dos, que serien Santa Eulàlia i Sant Joan de Labritja-, ja han iniciat el procés per adherir-se a aquest Pacte per l'energia i pel clima. Per tant, crec que són bones notícies aquesta sensibilitat i aquest compromís que han demostrat, que demostren, les nostres entitats locals.

Bé, una vegada que aquests ajuntaments s'han adherit de forma voluntària, assumeixen uns compromisos, uns compromisos que passen per realitzar un inventari d'emissions i una avaluació de riscos i vulnerabilitats. Una vegada que han fet aquest diagnòstic, han de presentar un pla d'acció, un pla d'acció que ha de contemplar un conjunt d'activitats. I, una vegada que han presentat aquest pla d'accions, el Pacte els dóna dos anys per començar a fer informes de seguiment i verificar que compleixen els compromisos que havien signat.

L'Oficina Europea d'aquest pacte de batlies considera important que aquests ajuntaments que s'hi varen adherir abans de l'any 2015, i que ho varen a l'Agenda 2020, doncs, ara renovin i es passin a l'Agenda 2030, que és més ambiciosa.

És ver que nosaltres, quan hem verificat quan s'hi han adherit aquests ajuntaments, hem descobert que hi ha ajuntaments que ho varen fer de l'any 2008 a l'any 2015, i es varen adherir a l'Agenda 2020 i es varen comprometre a reduir a un 20% les emissions de CO₂. Els que ho varen fer més tard i que es varen adherir a l'Agenda 2030 ja s'han compromès a fer una reducció del 40% d'aquest CO₂. Per tant, el que veim és

una transició d'aquests ajuntaments que varen fer la seva adhesió abans de 2015 com renoven ja l'Agenda de 2020 a 2030.

Aquesta oficina, a més de contemplar clarament l'any en què es varen adherir aquestes entitats locals, ha editat una guia orientativa per ajudar aquests ajuntaments a fer la implantació d'aquests compromisos. I dins aquesta guia orientativa hi ha el cronograma que tenen a la pantalla, un full de ruta que ajuda aquests ajuntaments a poder complir aquests compromisos.

A l'eix vertical tenen les actuacions que han de dur a terme. Abans els ho he dit: han de fer un inventari, una avaluació de riscos, han de proposar accions de mitigació, han de proposar accions d'adaptació i accions adreçades a minorar la pobresa energètica. I aquestes accions, evidentment, estan temporalitzades. El primer any signaran, faran l'adhesió a aquest pacte, quan hagin passat dos anys han de presentar un pla d'accions, quan hagin passat dos anys més han de fer un informe de seguiment que, obligatòriament, ha de contemplar accions de mitigació, accions d'adaptació i accions per minorar la pobresa, i d'aquí dos anys més, quan hagin passat sis anys, han de tornar fer un informe de seguiment.

Per tant, el que nosaltres hem fiscalitzat, el que nosaltres hem verificat, en funció de l'any d'adhesió, és si aquests ajuntaments han anat complint aquests compromisos. I els puc dir que pràcticament quasi tots els ajuntaments que varen signar aquesta adhesió han complit el primer requisit, han presentat el pla d'actuacions. Aquí ens falta el pla d'actuacions de Santa Eulàlia, ens falta el pla d'actuacions de Sant Joan de Labritja i el de Sant Josep. Però aquests dies, abans de venir a presentar-los l'informe i perquè no quedàs obsolet, he parlat amb els tres batlles i els tres batlles o batllesses ja fan feina per adherir-se uns i uns altres per ja registrar el seu pla d'acció davant l'Oficina Europea.

Bé, i aquí ja entrem en el detall d'aquests tretze ajuntaments que hem analitzat, aquests ajuntaments que tenen una població superior a 20.000 habitants. I hem pogut verificar que tres ajuntaments han presentat en temps i en forma aquest primer pla d'accions -és el cas de Ciutadella, d'Inca i de Sant Antoni de Portmany-, i la resta d'ajuntaments l'han presentat, però fora de termini, però bé, està presentat. Quan hem comprovat si el contingut complia la normativa, tots i cadascun dels plans d'actuacions han complit la normativa i els requisits que contemplava aquesta guia.

Després, ja començam a veure que, segons l'any d'adhesió o de renovació, hi ha diversos ajuntaments que ja tenen la necessitat d'incorporar el primer informe de seguiment. En aquest cas només Calvià ha presentat l'informe, però la resta d'ajuntaments sí que han notificat a l'Oficina un conjunt d'accions de mitigació, un conjunt d'accions d'adaptació i també d'accions en contra de la pobresa energètica. Per tant, podem afirmar que existeix un alt compromís per part de les entitats per complir aquesta agenda europea.

En aquest quadre essencialment vull que es fixin en el pressupost que han destinat als nostres ajuntaments per dur a terme accions, per dur a terme polítiques en favor d'aquest clima i de la sostenibilitat en termes d'energia: al voltant de

452 milions d'euros. És ver que el 90% d'aquest pressupost el destinen a accions de mitigació i 10, 11% a accions d'adaptació i que són poquets els ajuntaments que han incorporat accions per lluitar contra la pobresa energètica, però destinen importants recursos per complir aquests compromisos amb el Pacte de Batlies.

Però a més d'aquest pacte de batlies, hem comprovat com aquests ajuntaments compleixen el que estableix la Llei 7/2021, de 20 de maig, del canvi climàtic. Aquesta llei estableix que els municipis de més de 50.000 habitants han de dissenyar un pla de mobilitat urbana. En el cas concret de Balears parlem de tres municipis que serien Calvià, Eivissa i Palma, que són els tres municipis que tenen més de 50.000 habitants. Aquests tres municipis ja han dissenyat aquest pla de mobilitat urbana. És ver que Calvià el té aprovat de forma parcial, estaven pendents de unes modificacions per acabar de polir i presentar el pla definitiu.

Però també aquesta llei estableix que aquells municipis de més de 20.000 habitants i que estiguin en el límit de contaminants atmosfèrics, també han de presentar aquest pla de mobilitat urbana. En aquest cas no hem trobat cap ajuntament que excedeixi aquests contaminants, però sí que hem vist que tant l'Ajuntament d'Alcúdia com el de Maó, de forma totalment voluntària, han dissenyat el seu pla de mobilitat urbana. Per tant, fan més del que realment la llei exigeix i, per tant, mostren una gran sensibilitat en aquestes qüestions.

Altres plans sectorials serien aquests que tenen a veure amb la qualitat de l'aire, que per exemple Maó també l'ha dissenyat i l'Ajuntament de Palma també fa feina en aquesta direcció. I l'Ajuntament de Marratxí ha dissenyat un pla sectorial per a les bicicletes, per incorporar aquest element de transport dins el seu pla de mobilitat. Per tant, més del que se'ls demana legalment a aquests ajuntaments, estan sumant, estan dirigint polítiques en positiu per dur a terme aquest estalvi i aquesta eficiència energètica.

I ja per anar acabant, i fent referència a una normativa autonòmica, aquesta normativa autonòmica del deu de 2019, també de canvi climàtic i transició energètica, que es va aprovar per donar compliment als acords internacionals que emanaven de l'Acord de París, bàsicament establien que aquestes entitats locals han d'anar incorporant dins el seu organigrama la figura d'un gestor energètic i han de fer auditories energètiques a tots els seus edificis, equipaments i instal·lacions, a tots.

I bé, ens hem dedicat a comprovar si realment aquests tretze ajuntaments, que són la mostra que hem seleccionat, complien aquesta normativa autonòmica.

I veuran que surten en vermell tots els ajuntaments perquè no han complit amb el primer requisit, que era fer aquestes auditories energètiques. Però això vol dir que no l'han fet a tots els seus edificis, a tots els seus equipaments ni a totes les seves instal·lacions. La realitat és que, quan hem analitzat aquests plans de les entitats locals veim que fan moltes auditories energètiques. El que passa és que tenen un patrimoni ampli, aquestes entitats locals, i és difícil fer-ho a totes.

Prioritzen i fan aquestes auditories a aquells edificis que tenen més ús, aquells edificis que tenen més consum, aquells edificis que tenen més activitat i a poc a poc, i a mesura que els seus pressupostos els ho permeten, van incorporant cada any un nombre superior d'auditories, però el requisit de fer auditories a tots els seus equipaments i instal·lacions no hi ha cap dels tretze ajuntaments analitzats que ho compleixi.

Però sí que hem vist que la figura del gestor, l'estan incorporant. Deu dels tretze ajuntaments han incorporat al seu organigrama la figura d'aquest gestor. El que passa és que, després, quan hem verificat les funcions adscrites a aquesta figura, hem vist que no tots els ajuntaments desenvolupen la funció, per exemple, de ser el coordinador entre l'Oficina Europea i l'ajuntament, o d'implantar un sistema comptable energètic, que és una qüestió bastant complexa, o de proposar al mateix ajuntament més mesures, més plans, més activitats per fer feina per frenar aquest canvi climàtic i la transició energètica.

Per tant, les recomanacions, evidentment, que hem fet a cada un dels ajuntaments, que estan personalitzades, aquí només els pos un exemple de recomanacions, és dir-los: "Escolti, si no té un gestor energètic, intenti incorporar-lo, i aquestes són les funcions que ha de desenvolupar". No el poden tenir a la plantilla, si no fa funcions que estiguin estrictament relacionades amb aquesta cerca permanent d'eficiència energètica. Altres ajuntaments no tenen aquest gestor i, per tant, els recomanam que, si és possible, l'incorporin. Els deim que han de presentar en termini tota la documentació, que han de publicar a la pàgina web tots aquests plans d'accions i aquests plans sectorials, que han de publicar els contractes que l'ajuntament ha adjudicat en matèria de medi ambient a la plataforma de contractació del sector públic, que han de constituir una assemblea municipal per donar veu als diferents col·lectius del municipi que participin en el disseny d'aquestes mesures, i definir clarament les responsabilitats i funcions que tenen els diferents departaments o unitats que dissenyen política mediambiental.

Per exemple, hi ha una recomanació que pràcticament hem fet a tots els ajuntaments, que és seleccionar els grups de població vulnerables més rellevants per a cada una de les amenaces climàtiques, perquè després sigui més fàcil tenir contacte i coneixement d'aquestes famílies que tenen aquests problemes i que, evidentment, incrementin el nombre d'auditories que facin als seus edificis.

Per tant, aquesta és la feina que hem fet. Aquests són els resultats que jo entenc que són positius, que evidentment ens queda molta feina, però que hem pogut comprovar l'elevada sensibilitat que tenen les nostres entitats locals per coajudar a implantar models de ciutat que siguin més eficients des del punt de vista energètic.

I així finalitz i qued a la seva disposició per si em volen plantejar qualque qüestió.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. García, per la seva exposició.

II. Escrit RGE núm. 16120/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, pel qual es tramet l'informe 238/2024, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Mallorca, corresponents a l'exercici 2022.

III. Escrit RGE núm. 16121/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, pel qual es tramet l'informe 239/2024, de contractes i subvencions del Consell Insular de Menorca de l'any 2022.

IV. Escrit RGE núm. 16122/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, pel qual es tramet l'informe 240/2024, dels contractes del Consell Insular i subvencions del Consell Insular d'Eivissa, corresponent a l'exercici 2022.

V. Escrit RGE núm. 16123/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, pel qual es tramet l'Informe 241/2024, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Formentera, corresponent a l'exercici 2022.

Passam al segon punt de l'ordre del dia d'avui i hi ajuntarem el tercer, el quart i el cinquè punts. Consisteixen en el debat de l'escrit RGE núm. 16120/24, presentat per la Sindicatura de Comptes, pel qual es tramet l'informe 238/2024, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Mallorca, corresponents a l'exercici 2022; el següent seria el RGE núm. 16121/24, de l'informe 239/2024, de contractes i subvencions del Consell Insular de Menorca de l'any 2022; el següent, RGE núm. 16122/24, tramet l'informe 240/2024, dels contractes del Consell Insular i subvencions del Consell Insular d'Eivissa, corresponent a l'exercici 2022, i el darrer seria el RGE núm. 16123/24, que tramet l'informe 241/2024, de les subvencions i contractes del Consell Insular de Formentera, corresponent a l'exercici 2022. Té la paraula l'Hble. Sr. Joan Rosselló i Villalonga.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Gràcies, Sra. Presidenta. En relació amb aquests informes 238 fins a 241 demanaria la paraula per al síndic Fernando Toll-Messía, que és el responsable de l'àrea que ha dut a terme aquesta fiscalització. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rosselló. Sr. Toll-Messía, té vostè la paraula.

EL SR. SÍNDIC DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Fernando Toll-Messía i Gil):

Muchas gracias, Sra. Presidenta. Como han indicado la presidenta y el síndico mayor, presentamos los cuatro informes 38, 39, 40 y 41, correspondientes a los cuatro consejos

insulares, del ejercicio 2022. Son informes que los presentaremos conjuntamente, los cuatro fueron aprobados en la sesión pasada del 14 de noviembre de 2024 y, aunque sean cuatro trabajos de fiscalización independientes, están elaborados y redactados simultáneamente con las mismas técnicas y criterios de auditoría. Son informes de carácter específico e incluyen las conclusiones sobre el cumplimiento de legalidad en materia de subvenciones y en materia de contratos.

De cada consejo incluimos 46 recomendaciones, 18 en materia de subvenciones y 28 en materia de contratación. También los informes recogen las alegaciones presentadas por los consejos.

El ámbito subjetivo, por tanto, es la administración general de los cuatro consejos y de sus entidades dependientes, y el objetivo es una muestra, la revisión de una muestra de subvenciones directas y con convocatorias otorgadas por los consejos durante el ejercicio 2022. También se ha hecho una revisión de una muestra de los contratos formalizados, así como de los contratos menores adjudicados durante este ejercicio.

No son objeto del informe ni los convenios suscritos, ni los encargos de gestión, ni los contratos privados, a excepción de los contratos de patrocinio.

Los apéndices de los informes se dividen en dos grandes apartados: de una parte, actividad de fomento subvencionadora y, de otra parte, la actividad contractual.

Entrando ya en la actividad subvencionada de los consejos, estos nos han remitido unas relaciones certificadas en las que figuran un total de 197 líneas de subvenciones por importe de 33,3 millones de euros, así como 324 beneficiarios en materia de subvenciones directas, por un importe de 16,4 millones de euros.

En resumen, en materia de limitaciones al alcance, hay una limitación en el Consell Insular de Mallorca, una en Menorca y dos en Ibiza. Y en cuanto a incidencias significativas serían siete en Mallorca, doce en Menorca, siete en Ibiza y nueve en Formentera.

Las conclusiones de legalidad de cada uno de los cuatro consejos es que, excepto por las limitaciones al alcance que hemos comentado y las incidencias más significativas que se detallan en cada uno de los informes, la actividad subvencional que ha revisado la Sindicatura se ha desarrollado en los aspectos más significativos de conformidad con la normativa aplicable.

Entrando ahora en un pequeño desglose de cada consejo -no lo haré muy extensivo porque los informes son... muy bastos-, podemos determinar que en el caso del Consell de Mallorca, hay dos limitaciones al alcance, la primera hace referencia al IMAS y al consejo, porque en la relación que nos han remitido no figuran las obligaciones reconocidas del artículo 48 del presupuesto de los consells, en lo que hace referencia a transferencias a familias e instituciones sin ánimo de lucro, por importe de 4 millones de euros. En consecuencia, no podemos garantizar la actividad subvencionada analizada.

Ya enganchando con Menorca, para no repetirme en cada apartado, también diremos que tampoco lo han hecho ni con el artículo 48, como hemos dicho antes, ni con el artículo 47.

De otra parte, como sabemos, las subvenciones directas suponen una excepción a la regla general en materia de publicidad y concurrencia, por lo que éstas deben de tenerse o concederse de forma restrictiva. No ha sido así en el caso del Consell Insular de Mallorca, donde las directas suponen el 32%, en Menorca el 30, en Ibiza el 37,6 y en Formentera el 41%.

Entrando ya en detalle de algunos tipos..., algunas incidencias, quizá las más significativas, comentar que en dos expedientes, tanto del Consell Insular de Mallorca, como su dependiente, el Institut de l'Esport Hípic, no se ha cumplido con el deber de suministrar la información a la base de datos nacional de subvenciones. Tampoco lo han ni el Consell Insular de Menorca ni el Consell Insular de Formentera.

De otra parte, en ninguno de los expedientes analizados de las convocatorias de subvenciones -estamos hablando del Consell Insular de Mallorca- ni tampoco en los dos expedientes que hemos analizado de concesión directa, tanto en el consejo como en el Institut de l'Esport Hípic, entidad dependiente del consejo, no consta que se haya evaluado el programa de actuaciones ejecutado con la finalidad de analizar si los resultados obtenidos, su utilidad pública o social y la procedencia de mantenerlo o suprimirlo. Esta es una característica típica generalmente en las convocatorias de subvenciones porque, aparte del diseño del plan estratégico de la gestión y su implementación, es muy importante hacer el análisis de qué se ha conseguido con esos objetivos, monitorizarlo. Pero éste, como comentamos, es un déficit genérico que es aplicable en general a toda la materia que tiene causa modal.

Ya entrando en el Consell Insular de Menorca, en ninguno de los expedientes que hemos analizado, hemos revisado dos expedientes con convocatoria y cinco subvenciones directas, en ninguno de ellos, ni convocatoria ni subvención directa, consta en el certificado del interventor acreditando la existencia de crédito adecuado y suficiente, y tampoco la fiscalización previa de los expedientes. Tampoco en los expedientes analizados de subvención directa tenemos los informes jurídicos previos a la perfección del convenio cuando la subvención se instrumenta a través de un convenio.

En materia de subvenciones del Consell Insular de Ibiza hemos revisado 2 expedientes de convocatoria y 5 subvenciones directas.

En materia de limitaciones al alcance comentar que el Consell Insular de Ibiza lo que ha hecho ha sido remitirnos diferentes relaciones parciales de cada uno de los departamentos de la actividad subvencionadora del ejercicio 2022, pero no nos han enviado una relación única certificada en la que se relacionan todas ellas. Y en las dependientes tampoco se ha enviado esta información.

Ya entrando en el Consell Insular de Formentera, de su administración general hemos revisado 2 líneas de

subvenciones con convocatoria y 6 directas. En cuanto a las limitaciones más significativas de las 9, sólo voy a comentarles 2. En un expediente con convocatoria, en las bases reguladoras y en la convocatoria no constan la ponderación de criterios objetivos que rigen su otorgamiento ni tampoco la determinación del importe en las exigencias de financiación propia. Tampoco los criterios de gradación de posibles incumplimientos.

Y, por último, los dos expedientes de subvención de concesión directa del Ayuntamiento de Formentera, perdón, del Consell de Formentera, no se presenta documentación acreditativa del pago de los gastos presentados como justificación de la subvención, lo que conocemos como cuentas justificativas.

Ya abandonando las subvenciones, entraremos a comentarles la actividad contractual de los consells durante estos ejercicios. En las relaciones que nos han remitido los consells hay un total de 347 contratos por un importe de 130 millones de euros y 21.371 contratos menores, por importe de casi 31 millones de euros.

En resumen, las limitaciones al alcance y las incidencias más significativas en materia de cumplimiento de legalidad son 2 limitaciones en Mallorca y 1 en el resto de consells. Y en cuanto a incidencias significativas, 21 en Mallorca, 17 en Menorca, 24 en Ibiza y 14 en Formentera. No obstante, la conclusión de legalidad de cada uno de los cuatro consejos es que, excepto por las limitaciones al alcance y las incidencias más significativas que hemos comentado, la actividad contractual que ha revisado la Sindicatura se ha desarrollado en los aspectos más significativos de conformidad con la normativa legal aplicable.

Haremos un pequeño desglose de cada uno de los consells en materia contractual.

En el caso de Mallorca, hemos revisado 12 expedientes de contratación por un importe de 27,6 millones de euros adjudicados, es el 43% del importe total, y 10 menores. Y en cuanto a sus entidades dependientes, 5 expedientes y 5 menores. Además de la revisión específica de esta muestra de contratos, cuya metodología se detalla en el capítulo 6 de cada uno de los informes, se ha hecho una revisión de las principales áreas de riesgo, eso implica fiscalizar 28 contratos y 14 menores y, por último, una revisión global -esto lo hemos hecho en todos los consells- de los gastos registrados que se han tramitado mediante un procedimiento de contratación.

En materia de limitaciones al alcance, en la que voy a comentar para Mallorca y para el IMAS, son comunes a los otros entes, de una parte analizamos las obligaciones reconocidas mediante documento ADO, Autorización y Disposición de Orden, que en la comunidad autónoma se llaman ADOP; lo que ocurre es que de la tramitación del conjunto de estos documentos ADO de los contratos menores hay una diferencia entre los 16 millones que disponen ellos, mientras que el total de contratos menores son 2,9. Es decir, ese decalage lo que acredita es que la relación de menores es incompleta o no está bien realizada, por lo cual lo tenemos que entender como una limitación al alcance.

En el caso del IMAS la diferencia del conjunto de contratos de documentos ADO son 14,7 frente al total de menores de 1 millón de euros. Por lo tanto, no podemos acreditar o garantizar la integridad de la relación de menores emitidos tanto por el consell como por el IMAS ya que no disponemos de toda la información para identificar la parte del importe del ADO que no está reflejada en el desglose de las cantidades que suman los diferentes contratos menores, que sí que están reflejados. Lo mismo ocurre en Menorca, en Ibiza y en Formentera.

Ya entrando en materia de incidencias más significativas. En 2 expedientes del Consell Insular de Mallorca, 2 del IMAS, 2 de Formentera, 2 de Ibiza, 5 de Menorca, 4 del Consorcio de Turismo, dependiente de Menorca, y 1 del Servicio de informática local, también dependiente del Consell de Menorca, la fórmula que utilizan para valorar las ofertas económicas es la denominada de proporcionalidad inversa. Esta fórmula lo que hace es que atenúa significativamente las diferencias de las ofertas, que puntúa incluso a las que no presentan baja temeraria, o la antigua baja temeraria, o baja desproporcionada, y eso lo que hace es desvirtuar la importancia del precio como criterio de valoración, porque esta fórmula lo que hace es calcular el cociente entre la oferta más económica y la oferta realizada, y el resto -de tal forma que se asigna una puntuación- y el resto de ofertas lo que hacen es obtener una puntuación de manera proporcional a la más económica. El inconveniente que tiene esta fórmula es que no valora las rebajas de precio que hacen los licitadores respecto del precio de licitación. Esto no es una fórmula que consideremos la más adecuada.

Entrando ya en materias de incidencias. En el Consell Insular de Mallorca, del que estamos hablando aunque intercale comentarios o deficiencias que son comunes a otros consejos, como acabo de comentar, en dos de esos expedientes del Consell Insular de Mallorca los parámetros objetivos para identificar ofertas anormalmente bajas se basan exclusivamente en el precio, cuando quizás lo más adecuado sería basarse en la oferta en conjunto que hace el licitador, porque el precio no solamente es determinante a la hora de poder valorar una baja de un licitador.

De otra parte, las relaciones de contratos menores, que presentan tanto el Consell Insular de Mallorca como el IMAS, como la Fundación Mallorca Turismo y la Fundación Teatro Principal del ejercicio 2022, incluyen acreedores a los que se les ha contratado obras, suministros o servicios que superan el umbral de contratos menores, que como saben están en 15.000 euros o 40.000 euros en obras.

Durante la ejecución de los procedimientos de revisión, la Sindicatura ha identificado gastos por un importe aproximado de 13,5 millones de euros que están registrados por la administración general del consell insular en la que no consta que se hayan llevado a cabo los procedimientos establecidos en materia de contratación.

Estos incumplimientos derivan principalmente de servicios que se han seguido prestando una vez expirado el contrato, en otros casos por la contratación numerosa de bienes o servicios mediante la tramitación de contratos menores de forma recurrente en el tiempo, o bien, como hemos comentado antes

también en otra incidencia más específica, de bienes y servicios por un importe individual que supera los umbrales establecidos para los contratos menores según sus categorías. Estas incidencias se repiten en el IMAS y se repiten en los otros tres consejos.

Abordando ya directamente el Consell Insular de Menorca, se han revisado 11 expedientes de contratación, con un precio de formalización de 36,5 millones de euros, son el 78% del total, así como 10 contratos menores, una revisión de áreas de riesgo, al igual que en el otro consell, de 11 contratos y 10 menores, y después una revisión general verificando la adecuación de los procedimientos de contratación.

La limitación al alcance la hemos comentado antes, en cuanto a la relación de los artículos 47 y 48 de los documentos ADO con respecto a los menores.

De otra parte, en el Consell Insular de Menorca, en 5 expedientes no consta el informe de fiscalización previa del gasto y tampoco el certificado de existencia de crédito adecuado y suficiente firmado por el responsable.

En 8 expedientes del consell insular, en tres de la Fundació Menorca Turisme y en 3 de la Fundació de Persones amb Discapacitat no consta en la documentación enviada la justificación del precio del contrato y que este se ajusta al precio de mercado.

Ya en materia del Consell Insular de Ibiza, hemos revisado 9 expedientes de contratación con un precio de formalización de 13 millones de euros, es el 70% del total, así como 11 menores, en áreas de riesgo 18 contratos y 9 menores. Y luego la revisión general, que hemos comentado antes, para averiguar si se ha sustanciado un procedimiento de contratación establecido en la normativa de contratación del sector público.

De otra parte, el Consell Insular de Ibiza no ha remitido, respecto de 13 contratos que superan los umbrales del artículo 335 de la Ley de contratos del sector público, aquella que hace referencia a contratos, obras o servicios de más de 600.000 euros, 450.000 en suministros o 150.000 de servicios o administrativos especiales, no tenemos la copia y el extracto del expediente.

En 3 expedientes..., otra incidencia, en 3 expedientes del Consell Insular de Ibiza se ha constatado que por el mismo objeto del procedimiento se reconocen obligaciones por un total de 782.000 euros sin seguir los procedimientos antes indicados. Básicamente se trata de la omisión de la función interventora y en siete de ellos de reconocimientos extrajudiciales de crédito.

Al igual que comentábamos en el otro consell, en el de Ibiza, la valoración, los parámetros objetivos para seguir las bajas anormales se basan exclusivamente en el precio y no en el conjunto de la oferta y resto de criterios múltiples.

En 4 expedientes del Consell Insular de Ibiza tampoco consta que se haya comprobado que el gasto que se ha de imputar a cada ejercicio futuro no exceda de los límites de crédito inicial del capítulo 6 o 7, en su caso, para ejercicios

futuros, para no llegar a comprometer esos capítulos de gasto cuando se sustancian trámites de expedientes plurianuales.

Por último, en ninguno de los expedientes de contratos menores, tanto el consell como de su fundación como del Patronat Escola de Turisme, consta que se hayan publicado en el perfil del contratante ni tampoco que se hayan comunicado al registro de contratos del sector público.

Por último ya, y con esto acabo, en el Consell Insular de Formentera hemos revisado 7 siete expedientes de contratación con un precio de formalización de contratos de 550.000 euros, es el 88% del universo, y 5 contratos menores; además, una revisión de áreas de riesgo de 6 menores.

En cuanto a las incidencias más significativas, comentar que en 6 expedientes no constan los estudios, los cálculos o los detalles justificativos del presupuesto base de licitación y del precio estimado del contrato.

Y, por último, en un expediente que se ha tramitado por el procedimiento negociado sin publicidad no consta la documentación justificativa de que el productor que firma el acuerdo de exclusividad de distribución en territorio español sea el único autorizado para el equipamiento del contrato y demás documentos que acrediten que posee la exclusividad de venta del objeto del contrato.

Muchas gracias, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sr. Toll, por su exposición, su concreción en cuatro informes complejos.

VI. Escrit RGE núm. 17972/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, mitjançant el qual adjunta l'Informe 242/2024 de fiscalització de la convocatòria extraordinària de la línia COVID d'ajuts directes a empresaris i professionals a què es refereix el títol I del Reial Decret Llei 5/2021.

Passaríem al darrer punt de l'ordre del dia d'avui, que és el sisè, que en realitat és el tercer..., que consisteix en el debat del RGE núm. 17972/24, presentat per la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, mitjançant el qual adjunta l'informe 242/2024, de fiscalització de la convocatòria extraordinària de la línia COVID d'ajuts directes a empresaris i professionals, a què es refereix el títol I del Reial Decret Llei 5/2021.

Té la paraula l'Hble. Sr. Joan Rosselló i Villalonga, per tal de fer l'exposició oral.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En relació amb aquest informe, voldria començar dient que es va aprovar de forma definitiva pel Consell de la Sindicatura dia 19 de desembre del 2024 i tot seguit es va trametre al Parlament i al Govern de les

Illes Balears, amb posterioritat també, evidentment, a l'informe preliminar, provisional, que vam poder al·legar.

La iniciativa de la fiscalització correspon a la Sindicatura en base a l'article 10 de la llei que la regula i es recollia al programa d'actuacions de la Sindicatura de Comptes del 2023 i del 2024 perquè hem estat... bé, un temps a poder recollir totes les dades, perquè és prou extens, com veurem després.

El primer apartat de l'informe és una introducció en la qual es defineix l'àmbit temporal subjectiu i els objectius de la fiscalització, així com la metodologia que s'ha seguit per fonamentar les conclusions. En general, aquest apartat acostuma a ser relativament curt, però... -i remarc això de relativament curt-, però aquesta vegada, com que ens hem dedicat molt a la part sobretot inicial de control intern, que és on ens estenem més a l'informe i, per tant, jo aquí també m'estendré una mica més en relació amb altres informes que he presentat aquí on aquestes qüestions queden molt més reduïdes.

Pel que fa a l'àmbit subjectiu, comprèn l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears i l'Agència Tributària de les Illes Balears també, com a una entitat col·laboradora perquè aquesta, l'Agència Tributària, ha estat un organisme fonamental per poder executar la convocatòria i per poder garantir el compliment d'alguns requisits establerts a les bases reguladores i a la convocatòria que havien de ser comprovats a l'any 2023.

Pel que fa a l'objecte i a l'àmbit temporal de la fiscalització, en particular, és la línia COVID d'ajuts directes a empresaris i professionals, convocada per la comunitat autònoma de les Illes Balears durant l'exercici 2021, a la qual es refereix al títol I del Reial Decret Llei 5/2021, de 12 de març, de mesures extraordinàries de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la COVID-19.

Només per situar-los, aquest any es van donar uns 980 milions d'euros en subvencions, 855 dels quals és aquesta convocatòria. Per tant, passam a més del 85% de totes les subvencions que es varen donar en aquell any, vénen recollides en una sola convocatòria i per açò la importància d'aquest informe i la seva extensió.

Pel que fa a l'àmbit temporal de la fiscalització, en principi correspondria a l'any 2021, que és quan es fa aquesta convocatòria i es va pagar..., o sigui, es va fer la convocatòria i es va fer el pagament dels ajuts, però la vam estendre fins i tot a l'exercici 2023, que és quan l'administració acaba tot el procés de control als beneficiaris, en relació amb el compliment d'obligacions que estava establert.

Tot i açò, aquest àmbit també s'estendria fins a l'any 2026, evidentment no ho hem fet, però sí que s'hauria de tenir en compte, perquè aquest any, el 2026, és el que s'ha d'haver produït la liquidació definitiva de tots els expedients i quan s'acaba la responsabilitat dels beneficiaris. És a dir, nosaltres la fem fins al 2023, però és fins al 2026 que la comunitat autònoma té la possibilitat de fer la liquidació de tots els expedients, que són uns 10.000, bé, més de 10.000.

A partir d'aquest moment del 2026, tota responsabilitat dels beneficiaris que no hagin justificat l'ajuda ja desapareix i, per tant, la possibilitat de reclamació per part de l'administració també desapareixeria. Açò el que provocarà és que aquest és un primer informe, i possiblement en el futur tornarem fer una altra revisió del mateix informe, dels seus resultats, per veure com ha acabat aquest procés de liquidació, que, ja dic, ara mateix només està pràcticament començant, com veuran amb les dades que donaré després.

La Sindicatura va considerar oportú realitzar l'informe abans d'acabar el període de liquidació perquè una part significativa d'aquest, de l'informe, se centra en l'avaluació dels mecanismes de control intern establerts per la conselleria responsable i per la Intervenció General de la comunitat autònoma; és a dir que la Sindicatura de Comptes dóna importància a la realització de l'informe en el moment actual per poder fer recomanacions que permetin introduir millores en els procediments de control de la liquidació de la línia d'ajuts abans que acabi aquest període de possibilitat de liquidació dels expedients.

Els principals objectius de la fiscalització eren verificar que el centre gestor havia informat de la utilitat pública social de les activitats de foment realitzades mitjançant la concessió d'ajuts; comprovar si l'activitat subvencionadora s'ajustava als principis de publicitat, concurrència i objectivitat i si els procediments per concedir els ajuts s'ajustaven a la normativa vigent. Aquests són els dos objectius estàndards en qualsevol fiscalització de subvencions, però a aquesta hi vam afegir: constatar, com a objectiu, els mecanismes de control intern que han establert tant la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, la Intervenció General i l'Agència Tributària de les Illes Balears en relació amb si els beneficiaris compleixen els requisits de la convocatòria, el càlcul correcte dels ajuts que han de percebre, etc.

També com a objectiu diferent del que normalment acostumam a fer servir o plantejar era examinar els mecanismes de control intern que han establert tant la conselleria, com la Intervenció, com l'Agència Tributària en relació amb si els beneficiaris compleixen les obligacions pel que fa a la justificació dels ajuts.

Com un altre objectiu era determinar si les ajudes atorgades s'havien aplicat a les finalitats a les quals es varen concedir; verificar la justificació correcta de les despeses susceptibles de rebre els ajuts a partir d'una mostra de beneficiaris; així com la revisió que ha realitzat la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, responsable de la convocatòria de les justificacions rebudes.

Finalment, hauria estat la intenció de la Sindicatura de Comptes fiscalitzar els informes d'impacte econòmic i pressupostari d'aquesta convocatòria, però la pressa de la convocatòria, amb el suport legal pertinent, provocà que durant la tramitació de les bases d'aquesta convocatòria no s'hagi d'elaborar la memòria d'anàlisi d'impacte normatiu que inclou l'anàlisi dels impactes econòmics, pressupostaris i de les càrregues administratives que implica la concessió d'aquests ajuts. És a dir, aquest apartat va quedar exclòs de..., qualsevol tramitació de subvencions la té, excepte aquesta, per motius

que eren evidents o obvis en aquell moment. Però aquesta no exigència d'aquest requisit té conseqüències posteriors quan es fiscalitzen les subvencions.

Pel que fa a la metodologia, aquesta ha consistit en diferents fases. En primer lloc, s'ha fet una revisió general del control intern que hi ha a l'administració de la comunitat autònoma, a aquesta conselleria en particular, i Intervenció i l'Agència Tributària de les Illes Balears en relació amb els sistemes incorporats per a la tramitació de les sol·licituds corresponents als interessats, la revisió de les sol·licituds i la comprovació del compliment de les condicions i dels requisits per ser beneficiari, el càlcul de la quantia dels ajuts atorgats, la comprovació que les justificacions s'han presentat en termini, la revisió de les justificacions i de la documentació que demostra els pagaments fets amb els fons obtinguts, les activitats de control i seguiment de les obligacions i dels compromisos que havien assumit els beneficiaris, entre els quals, per exemple, hi havia el manteniment de l'activitat empresarial fins al 30 de juny de 2022 i la no distribució de dividends durant 2021 i 2022, i després, també, comprovar el procediment de reintegrament conforme amb l'article 11 de l'ordre conjunta.

Després, s'havia de comprovar també si les mesures establertes per comprovar que, malgrat que aquests ajuts són compatibles amb altres subvencions rebudes, no se superin els límits de volum d'ajuts prevists a l'article 8 de l'ordre conjunta. S'ha de tenir en compte que alguns beneficiaris podien sol·licitar un ajut a Balears, però si tenien centres de producció a altres comunitats autònomes, també podien optar per ajuts a aquelles comunitats autònomes, però hi havia un topall màxim conjunt que es podia percebre. Bé, es tractava de veure quins mecanismes es feien servir per fer aquest control. Igual que la resta de coses que he dit abans.

Una vegada es van revisar els punts anteriors, a l'informe s'exposen els resultats sobre la revisió de controls interns desenvolupats per l'administració de la comunitat autònoma, i així mateix, es fan constar les debilitats de control intern que s'hagin pogut identificar. D'aquesta revisió general s'ha fet una avaluació del risc per determinar les proves específiques que s'han d'executar sobre la mostra seleccionada.

D'altra banda, malgrat que la detecció del frau no és el principal objectiu de la fiscalització de compliment, en la realització de les proves i en l'avaluació dels resultats s'ha prestat especial atenció a si hi ha indicis de frau de l'administració -bé, de frau a l'administració- i també quins procediments ha establert la comunitat autònoma per garantir que els beneficiaris no han obtingut un benefici inapropiat. Per tant, tot açò que diem ara és de revisió de control intern.

En segon lloc, el que es va fer, és la segona part de l'informe, revisar una mostra de 390 expedients, a la comunitat autònoma quan fem subvencions no passam d'unes 10, 12, en aquest cas -amb 10 beneficiaris cada una- en aquest cas s'han triat 390 expedients de diferents línies, perquè les condicions per a cada una de les línies eren diferents i els imports també, tot s'ha fet de forma aleatòria, i s'exposen els resultats de la fiscalització de cadascun d'ells amb el detall de les incidències

de compliment de legalitat i la conclusió sobre si els expedients analitzats són conformes amb la normativa aplicable.

Finalment, cal tenir en compte que el fet que encara no hagi expirat el termini de quatre anys per presentar el compte justificatiu, ha suposat una limitació per a les tasques d'auditoria i les conclusions de la Sindicatura de Comptes sobre els sistemes establerts per gestionar aquesta convocatòria, atès que l'administració de la comunitat autònoma només ha iniciat les tasques de revisió i de liquidació d'un 25,79% del total de beneficiaris. Després açò ja insistirem que té una conseqüència.

El segon apartat -per tant, aquest només és d'objectius i metodològic-, el segon apartat de l'informe recull les conclusions de la feina de fiscalització i els fonaments per arribar a la mateixa.

Pel que fa a la conclusió, diríem que, excepte les limitacions de l'abast i excepte per les incidències més significatives que es descriuen a l'informe, es conclou que l'activitat subvencionadora de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears relativa a la convocatòria extraordinària de línia COVID, d'acord amb l'abast descrit, s'ha desenvolupat en els aspectes més significatius d'acord amb la normativa legal aplicable. Açò vol dir que quan s'ha fet tota la revisió de com s'havia fet el procediment de totes les obligacions normatives que s'havien de complir per poder donar els ajuts, aquí no hi ha incidències, però sí que es van detectar unes greus incidències en la gestió i el control d'aquesta activitat subvencionadora. Atesos els terminis de la liquidació de la subvenció i atesa l'escassetat de mitjans, que, de moment, veiem que té la conselleria responsable de dur a terme la liquidació, açò podria comportar un risc significatiu de frau d'alguns dels beneficiaris.

De fet, dels resultats de la fiscalització de la mateixa comunitat autònoma es desprèn que hi ha un risc de frau important perquè hi ha uns quants expedients que sí que s'han dut fins i tot a l'Advocacia. Per posar un exemple, dels 723 expedients revisats per l'administració de la comunitat autònoma, s'han dictat 371 resolucions de reintegrament -sí, de 723 expedients que s'han revisat, ja s'han liquidat per part de l'administració, hi ha 371 resolucions de reintegrament-, contra les quals s'han interposat 47 recursos contenciosoadministratius fins a la data, i en 4 casos s'han tramès els expedients a l'Advocacia.

En un altre ordre de coses, si atenem el volum d'atorgament dels recursos rebuts per la convocatòria, caldria dir que la convocatòria de Balears, amb la de Canàries, van ser les úniques que van atorgar el total de recursos. Altres comunitats autònomes, com València, no van passar del 48% d'adjudicació dels recursos que se'ls havien assignat, Aragó un 44%, Catalunya crec que arribava al 77. Per tant, és un èxit significativament inferior, en part explicat per les diferents condicions que s'exigien als beneficiaris d'altres comunitats autònomes i de les diferències en els imports que es podien assignar per beneficiari.

Aquest èxit, però, té una contrapartida, com és la modificació de la convocatòria en 8 ocasions i explica, en part, les mancances detectades en aquest informe pel que fa als

mecanismes de control intern, sobretot en el moment de la justificació i els controls de les condicions dels ajuts.

Pel que fa a les limitacions a l'abast, em referiré en conjunt a les limitacions que hem trobat i a les principals incidències, pel que fa a les limitacions, és a dir, a aquella informació a la qual no hem tingut accés, en primer lloc, hi ha una limitació..., sí, són de dos tipus de limitacions: en primer lloc, hi ha una limitació que es refereix que la documentació de determinats expedients no ha estat lliurada. Aquí cal remarcar que dels expedients que entren a la mostra, un 93% d'ambdues línies, consideram totes les línies, encara no havien estat fiscalitzades per la comunitat autònoma.

Per tant, si bé la Sindicatura de Comptes els ha fiscalitzat, no ha pogut comprovar encara el control realitzat per la conselleria, perquè el procés de liquidació ni tan sols havia començat; és a dir, ni tan sols s'havia comprovat si s'havia lliurat la documentació justificativa dos anys després d'haver acabat el termini per presentar aquesta justificació. És a dir, hi ha... diguem, tal col·lapse d'expedients a revisar, insistesc que n'hi ha uns 10.000, uns 10.500, bé, em poden corregir, i, per tant, molts dels expedients aquests ni tan sols han iniciat comprovar si la documentació que s'havia de presentar s'ha presentat o no. És clar, açò vol dir que hi ha gent que ho ha presentat en termini, quan tocava, açò era el 2022, novembre de 2022, i hi ha gent que, a hores d'ara, avui ni tan sols s'ha comprovat si l'havia lliurada i, per tant, ni tan sols se li ha reclamat aquesta documentació, perquè van expedient per expedient, no per altra cosa.

En segon lloc, quant a les limitacions, tot i que la Sindicatura de Comptes ho ha sol·licitat, la CAIB no ha lliurat la informació sobre el compliment per part dels beneficiaris en relació amb les condicions de manteniment d'activitat, no repartiment de dividends o no increment de les retribucions del personal directiu.

En alguns casos, per exemple, això de les retribucions del personal directiu, ni tan sols es té plantejat com realitzar aquest control; és a dir, es van fent liquidacions, però després s'han de comprovar unes obligacions, com és la de no pagar dividends, quan ho demanam a la comunitat autònoma: com ho feu per comprovar que no s'han pagat dividends o com ho feu per comprovar que el personal directiu no ha incrementat les retribucions, que són dues obligacions establertes, encara estan pensant o encara no han decidit, per dir-ho d'una altra manera, encara no s'ha decidit quin serà el mecanisme de comprovació, però, mentrestant, voldria que pensessin que el rellotge segueix corrent, perquè només queda aproximadament..., bé, ja queda un any només perquè acabi el termini aquest.

Pel que fa a les incidències que esmentava anteriorment, també les hem dividides en dos grups: en primer lloc, es recullen unes incidències en relació amb les bases i la convocatòria en el procediment de concessió i en la justificació de la subvenció. És important dir-ho perquè totes les condicions o totes les mancances que es troben a les bases, al final acaben tenint conseqüències en el període de liquidació. Per tant, em referiré a dues incidències en relació amb les bases.

La primera és que les bases i la convocatòria van ser modificades en 8 ocasions, tant per canviar les condicions dels beneficiaris, per ampliar l'abast dels sectors que els podien rebre, les condicions de justificació, les condicions de les despeses elegibles, etc. Açò ha provocat una incoherència significativa que pot derivar en inseguretat jurídica per part dels beneficiaris. La principal incoherència, per dir-ne una, té a veure amb el tractament de despeses i operacions d'endeutament entre empreses d'un mateix grup, en alguns casos, fins i tot, els auditors privats, tots aquells beneficiaris havien rebut una subvenció de més de 60.000 euros havien de lliurar un informe firmat i validat per un auditor privat, en alguns casos aquests informes dels auditors han validat despeses que no eren elegibles i ha comportat que alguns dels expedients de reintegrament hagin acabat en la via contenciosoadministrativa amb uns resultats que encara són incerts. És a dir, hi ha una incoherència entre el que es considera grup i el que es consideren les operacions que són elegibles quan es fan entre empreses del mateix grup, per tant si hi ha una discrepància en el que es considera el grup, les operacions intergrup també, evidentment, són objecte de discrepància.

Molts d'auditors ho han interpretat d'una manera, molts altres auditors ho han interpretat correctament com deien les bases, però aquells que han fet una interpretació alternativa, doncs ara mateix posen contenciosos, perquè se'ls han reclamat les quanties que havien rebut, que en alguns casos superen els 3 milions d'euros.

Pel que fa a la concessió, s'ha de destacar que hi ha reclamacions de beneficiaris exclosos de la via contenciosoadministrativa per valor de 9 milions d'euros i addicionalment de la mostra escollida s'ha pogut constatar que hi ha beneficiaris dels quals no es té constància de les seves sol·licituds. És a dir, a qualque expedient que hem demanat ni tan sols figurava la sol·licitud, o no l'hem poguda trobar o no ens l'han poguda donar. Açò no vol dir que no existeixi, sinó que, com a mínim, no l'han donada.

Pel que fa a la justificació, que és l'altra incidència important, cal destacar el fet que, en no haver-se realitzat el procés de liquidació de milers d'expedients, en milers de casos no s'ha comprovat encara ni tan sols si s'ha lliurat la documentació justificativa, com deia abans, que s'havia de lliurar abans del novembre de 2022.

També dins l'àmbit de la justificació, pel que fa als expedients revisats, s'han detectat molts de casos, en la línia, per exemple, de suport amb imports de 6.000 a 60.000 euros, en els quals manca el certificat acreditatiu de no haver aprovat increment de les retribucions de personal de l'empresa d'alta direcció, la inclusió com a despesa elegible subvencionable de l'impost sobre el valor afegit deduïble; és a dir, hi ha empreses que, evidentment, si l'IVA és deduïble, l'IVA no pot formar part d'una subvenció, perquè l'estaries cobrant dues vegades, per açò totes aquestes qüestions a molts d'expedients queden una mica enlaire.

I també en l'incompliment del límit establert per pagament de les despeses subvencionables de dos mesos des de l'abonament de la comunitat autònoma.

Finalment, pel que fa als expedients d'import superior als 60.000 euros, que recordin que arribava fins als 600.000, destaca la manca de documentació justificativa, informes d'auditoria amb un contingut que no s'ajusta al que estableix l'ordre conjunta i operacions realitzades fora de termini de meritació que han estat validades, amb la qual cosa no es poden validar, és evident, i operacions efectuades entre societats que podrien pertànyer a un mateix grup.

Els exemples que els podria posar són prou extensos, alguns són més surrealistes que altres, però s'ha de dir que, tot i que s'observen, des del moment en què la comunitat autònoma els observa, sí que demana el reintegrament d'aquestes ajudes. O sigui, no vol dir que no es faci res, sinó que es va detectant molt poc a poc i, quan es detecta, sí que es demana el reintegrament. El que passa és que, atès el volum al qual ens referim i la lentitud, el que podria ser és que molts de casos d'aquests al final quedin sense poder-se demanar el reintegrament.

El segon grup d'incidències es refereix als procediments de control intern, tant per part de la conselleria com de la Intervenció General, és a dir, també nosaltres vam demanar a la conselleria què pensen fer, quina planificació tenen per poder fiscalitzar, per poder liquidar tots els expedients que sí queden pendents, i també ho vam demanar a la Intervenció, perquè la Intervenció General de comunitat autònoma també té una obligació a l'hora de fiscalitzar i vam demanar la planificació.

El que s'ha posat de manifest és que en el procés de revisió de les justificacions i la liquidació de les subvencions concedides no hi ha una previsió temporal en les actuacions per realitzar ni d'obtenció de resultats. Aquesta manca de previsió temporal en el procés de liquidació podria portar al fet que aquesta no es pugui realitzar en el termini de quatre anys i que, per tant, com hem dit abans, els potencials incompliments i reintegraments quedessin sense efecte. Aquesta limitació sobre la previsió del procés de liquidació també s'estén a les dotacions de personal del tot insuficient per fiscalitzar el 93% dels expedients que resten, els expedients de la mostra.

En 9 dels expedients de la mostra, la conselleria havia requerit la informació justificativa de la subvenció, però desconeixem, perquè no ens han informat, la situació final d'aquests expedients.

Les incoherències en el tractament de les operacions entre grups i les deficiències detectades en alguns dels informes d'auditoria van portar a la conselleria a revisar un altre cop centenars d'expedients.

Tot i açò, la Sindicatura de Comptes ha detectat 7 expedients amb operacions entre entitats del mateix grup, entre els beneficiaris de més de 60.000 euros, dels quals encara no s'ha iniciat el procés de reintegrament. És a dir, inicialment s'havia previst fer una liquidació d'uns 2.000 expedients, però en revisar-ne un, de forma més o menys casual i revisar-lo... perquè hi havia un informe d'auditoria i de forma molt més detallada, es van començar a observar fins i tot incidències en els informes dels auditors i açò va fer que tot allò que estava previst liquidar, uns 2.000 expedients, s'hagués de tornar a revisar tot una altra vegada perquè es va veure que els auditors,

segons quins evidentment, no havien complert amb la seva obligació quant a l'informe d'auditoria que havien de presentar.

Tot i la importància de la convocatòria per volum de beneficiaris i per l'import dels ajuts concedits, la CAIB encara no ha -la comunitat autònoma- realitzat cap tipus d'avaluació del programa de subvencions en qüestió, tal com estableix l'article 46 del text refós de la Llei de subvencions.

És important fer aquesta avaluació d'impacte, i els posaré dos exemples: un, supòs que a tots ens interessa saber quin impacte genera una subvenció de 100 euros que ha rebut una persona, 100, 200, 300 euros, per exemple, dels autònoms, els autònoms no van rebre 3.000 euros, van rebre el que van sol·licitar, i a alguns els donen 100 euros. Per tant, un es planteja quin impacte tenen 100 euros sobre la continuació d'activitat d'un autònom. Però també ens hauríem de plantejar, per poder-se avaluar, quin impacte té una subvenció de 600.000 euros, com a màxim, sobre un grup, el que sigui, un grup empresarial que factura uns 2.000, 3.000 milions d'euros cada any. Supòs que coincidiran amb mi que l'impacte és pràcticament nul. Per açò seria desitjable que hi hagués una avaluació en aquest sentit, i açò ja ho tornaré a repetir a les subvencions.

També, per posar-los un altre exemple, que no forma part d'aquest informe, però sí és un dels que hi va haver una altra sindicatura, una Cambra de Comptes, que és la d'Aragó, que va fer un estudi d'impacte..., un estudi de la situació econòmica financera de 22 empreses que havien rebut la subvenció, i d'aquestes 22, 15 havien tingut més beneficis a l'any 2020 que a l'any 2019. És a dir que pràcticament tota l'ajuda que van rebre eren beneficis extraordinaris, no era per poder arribar a uns beneficis que tinguessin el 2019 o empatar a zero el 2020, sinó que de mitjana aquestes 15 empreses tenien una mitjana de 150.000 euros de beneficis addicionals als que havien tengut a l'any 2019, quan encara no hi havia cap crisi.

Per tant, crec que amb aquestes dues dades ja es fa necessari que hi hagi aquesta avaluació per part de la comunitat autònoma per avaluar l'impacte que pugui haver tingut aquesta ajuda, que record que eren 850 milions d'euros, que no s'havien donat unes ajudes tan grans mai a aquesta comunitat autònoma, i esper que no ho tornem a veure pel que implicaven les ajudes, pels motius que les justificaven.

Finalment, voldria esmentar que si bé el control posterior de la línia de subvencions correspon a la Intervenció de la comunitat autònoma, aquesta no té previst encara la realització de cap tipus de control d'aquesta línia de subvencions, tot i que encara no ha acabat el termini per donar per acabat el procés de liquidació de la subvenció; és a dir, hi ha temps perquè ho puguin fer, però, bé, el temps al final va corrent.

Finalment, hi ha un apartat 2.4 en el qual es presenta detalladament el desenvolupament de tots els treballs realitzats durant la fase de fiscalització, i un apartat 3 d'annexos, on hi ha tots els expedients que s'han revisat.

Per acabar, sí que voldria referir-me a les recomanacions, és un minut més. Com a recomanacions molt resumides, crec que, almenys per part de la Sindicatura de Comptes,

recomanam que s'agilitin les tasques de revisió de les justificacions, açò, evidentment, s'ha d'aconseguir dotant de més personal el departament que realitza aquests tràmits, és a dir, donar-li suport. Però també, com a segona recomanació, s'haurien de definir els procediments per controlar el compliment de les obligacions dels beneficiaris en relació amb els dividendes i augment de les retribucions de personal directiu, que record que s'havien de complir, que eren condicions que si no s'acomplien s'havien de reintegrar els ajuts, encara açò no es controla. I també instar la Intervenció a realitzar un control financer específic en el moment que consideri oportú i, finalment, realitzar una avaluació de la convocatòria i del seu impacte econòmic pels arguments que he comentat abans.

Per tant, aquí acabaria l'informe. Sé que m'he allargat més de l'habitual, però crec que l'informe era prou important i significatiu com perquè en tinguessin un coneixement una mica més detallat.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Rosselló, no s'ha allargat tant, 28 minuts, són informes complexos entenem. Ara, per tal de formular preguntes o observacions passarem als grups parlamentaris. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Pou, per un temps màxim de quinze minuts.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Com sempre, vull agrair als síndics la seva presència així com a la secretària general de la Sindicatura. I bé, bàsicament m'he mirat els informes. Tant el d'eficiència com el dels ajuntaments m'han corroborat un poquet la impressió que tenia, sempre aprenent coses i, per tant, l'explicació ha estat important.

Sí que tenc alguns comentaris respecte de la convocatòria de la COVID i, en qualsevol cas, al síndic major li diré que crec que ha estat breu la seva explicació, almanco no ha estat proporcional en temps als 855 milions, perquè si hagués estat proporcional a les ajudes segurament ens quedàriem a dormir aquí.

I és que, de fet, volia fer alguns apunts d'aquesta convocatòria, que crec que és important fer-los o tenc ganes de fer-los, perquè parlam efectivament d'una convocatòria, com encara moltes de les qüestions que examinem en aquesta legislatura que tenen a veure amb la gestió del temps de la COVID, i crec que és important, perquè moltes vegades quan fins i tot a l'àmbit polític ens referim que no s'ha fet res en els anys anteriors, doncs, crec que de vegades a tots, i entenent que tots tenim els nostres defectes, doncs, no es valora suficientment la visió històrica que vàrem passar una COVID. I en el cas econòmic oblidam que abans de la COVID hi va haver la fallida de Thomas Cook, i precisament que ja no ens oblidam, però en el seu moment va ser una espècie de terratrèmol, que després va quedar en una broma, però que va incidir. De fet, és un dels elements que vostè ha comentat.

Coincidesc amb vostè que, amb tots els emperons, aquesta convocatòria és un cas d'èxit, amb les seves possibles ombres pel tsunami de gestió que va suposar, però crec que podem estar tots orgullosos de la gestió global que s'ha fet. De fet, parlem de 855 milions d'euros que varen dur a terme dues conselleries i es va gestionar la part primera de la convocatòria en uns sis o set o vuit mesos. Posem això en relació amb els 1.200 milions d'euros d'MRR, que hem tingut sis anys, i tot un exèrcit d'un govern -diguem-ho així- per gestionar-ho.

És cert que la convocatòria va patir, com ha dit vostè, fins a vuit diferents modificacions. Crec que és important no perdre de vista que és una convocatòria, o va ser una convocatòria, extremadament complexa, perquè record que es varen mesclar qüestions de molt diferent ordre, de fet, és una convocatòria on els requisits tenen a veure amb elements fiscals i s'hi adjunta un element que no tenim tradició suficient a la CAIB, que són molts criteris de tipus mercantil. Per tant, amb la pressa de treure aquesta convocatòria sí que és ver que després es varen haver d'acotar molts d'elements que varen sorgir: la mateixa qüestió de Thomas Cook, que no estava prevista en el reial decret llei; les inversions que feien les empreses, que havien fet el 2020; i després vostè ha comentat elements que encara d'alguna manera cuegen una mica com el criteri de grups o, per exemple, el tema dels costs fixos, que record que va ser motiu d'un extens debat i que segurament no està ni tancat aquest debat.

Per tant, en el context que hi havia molta pressió i molta preocupació per posar els recursos a disposició de les empreses, ens trobàvem amb una convocatòria que crec que és l'antítesi de la facilitat per fer una convocatòria amb tots els elements que tenia. Per tant, crec que en part s'entén, des d'una perspectiva un poquet històrica, el fet que hi hagués fins avui modificacions, la qual cosa, en qualsevol cas, no lleva..., supòs que no és un exemple de pulcritud que hi hagi modificacions, però al final aquesta era un poquet la qüestió.

De fet, vostè ho ha comentat, Balears, juntament amb Canàries, és ver que teníem un topall distint, però sí que es va aconseguir repartir tots els recursos. I aquest és un element que tampoc no és habitual. És a dir, es fa una convocatòria amb uns recursos i aquí l'objectiu era poder repartir tots els recursos, per tant, era una convocatòria que era flexible i -diguem-ho així- en termes econòmics era endògena en el sentit d'aconseguir repartir els recursos entre tots els beneficiats que acomplissin la norma. Però ens sortíem d'alguna manera del que era normal. Llavors, crec que és una convocatòria especial, s'ha d'entendre en aquest sentit.

Abans d'entrar en algunes de les reflexions ja més concretes, sí que és vera que va ser una convocatòria en què hi va haver tota una sèrie de processos que es va avançar prou en la simplificació administrativa, de fet, va ser la primera convocatòria on es varen establir acords amb l'Agència Tributària perquè una part important de la paperassa ja la gestionava internament l'administració, via Agència Tributària, per tant, jo crec que hi va haver elements de simplificació. Però, bé, també és vera que aquesta convocatòria té un problema per la pressa amb la qual es va fer, que es va basar en declaracions responsables d'un tema extraordinàriament complex.

I això, segurament, s'acabarà traduint en què quan hi hagi tots els processos de liquidacions, efectivament, doncs hi haurà una part de les empreses que tornaran els doblers amb un element afegit, sobretot en el cas dels autònoms, i és que la gestió per part dels beneficiaris no va ser directa, sinó que va ser mitjançant gestories, i en alguns casos els mateixos beneficiaris s'han trobat que la gestoria no havia fet després tots els procediments posteriors i els han vengut els processos de reintegraments.

Però, bé, sense voler-me allargar molt més, crec que sí que és important la reflexió que fan vostès sobre els recursos humans disponibles, és vera que aquesta convocatòria va ser paral·lela a altres convocatòries noves en termes d'autònoms que mai hi havia hagut també a altres ajudes (...) i a autònoms, però és vera que crec que hem de fer una reflexió global sobre els recursos humans dels quals disposam per gestionar les subvencions, tothom intenta donar solucions per treure les convocatòries, però, com que vostè, d'alguna manera -i ho ha dit d'una manera molt elegant i subtil-, però, evidentment, el retard en les liquidacions, després els casos que hi hagi reintegraments, hi haurà segurament uns interessos de demora i, efectivament, pot acabar essent un tsunami o un bumerang en algunes empreses, especialment en aquelles més petites.

Jo crec que la CAIB ha de fer una reflexió d'alguna manera dins aquesta avaluació que feia vostè, no només ha de ser de la repercussió externa, que també s'ha de fer, de les convocatòries, però quan la CAIB tregui convocatòries ha de ser capaç de fer front, amb temps i forma, també a tot el seu procés intern, perquè, si no, tal vegada en alguns casos acaba essent pitjor el remei que la malaltia.

I és vera que, d'altra banda, crec que és important la seva reflexió darrera, que s'han d'avaluar els resultats d'aquestes convocatòries. Sí que és vera que en aquesta convocatòria, de fet, el percentatge d'ajut diferia en funció de la grandària de les empreses, és a dir, el percentatge sobre el que es cobria era distint, però, en qualsevol cas, més que mai, quan es reparteixen aquests 855 milions d'euros, doncs, el que pertoca és fer aquesta anàlisi per veure l'oportunitat.

Sí que acab aquesta explicació, que no pensava que fos tan llarga, no sé si és perquè em pega per recordar temps pretèrites, però, més enllà d'això, crec que, de la mateixa manera que deia abans, que quan parlem del que es va ver a l'anterior legislatura i s'és lleuger a l'hora de valorar, crec que també quan plantejam aquestes convocatòries, amb tots els seus emperons, ens hem de situar al març del 2021, on encara hi havia confinament i no sabíem com acabaria això. I, per tant, deixant de banda el seu comentari, que hi estic d'acord i tal vegada les empreses més grosses era una qüestió anecdòtica, relativament, perquè, 600.000 euros sempre ajuden a alguna cosa, però per a les empreses petites els puc assegurar que va ser un aire fresc important.

En qualsevol cas, els agraeisc els comentaris i sobretot la feina que traspuen vostès que han fet amb aquest treball en el qual es nota l'estima que tenen a la seva feina de Sindicatura.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou. El Grup Parlamentari VOX no està present. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteugia, per un temps de quinze minuts.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta, però no tenc comentaris ni tampoc preguntes, per tant, només vull agrair als síndics la seva presència i les seves explicacions.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Apesteugia. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Gomila, per un temps de quinze minuts.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Gràcies, presidenta, jo també seré molt breu. Evidentment, vull agrair la feina. En la part que parlem de consells insulars és un poc sempre el que dèiem a nivell de subvencions i de contractació, que jo crec que tothom fa el que pot amb els mitjans que té.

En la part del primer informe que ha presentat de la part energètica, crec que és una bona notícia que tots els ajuntaments de les Illes Balears s'hagin adherit a aquest pacte de batles, de fet, a Menorca vam ser prou pioners en aquest sentit, que la veritat és que pràcticament tots els municipis quasi quasi a les primeres convocatòries ens hi apuntàrem perquè ha estat un tema el qual hem fet molta feina des d'allà, de manera molt conjunta, també tots els ajuntaments, juntament amb el Consell Insular de Menorca.

I també que més o manco els ajuntaments facin aquesta feina de voler anar cap aquesta transició ecològica, que jo crec que és molt positiu, essent l'administració més propera als ciutadans.

I respecte de les subvencions de la COVID, la veritat és que, evidentment, hi ha moltes mancances, com bé explicava el síndic, però jo crec que també ens hem de situar en el moment que vam estar, a un moment en el 2020 que no sabíem allò com s'allargaria, que ens venia tot de nou, i és molt gros el que va haver-hi en aquell moment, com els ajuts que van donar, també el no coneixement en aquell moment dels procediments reals en unes ajudes d'aquell tipus. Per tant, jo crec que en aquell moment, puntualment, van ser un benefici per a les empreses, com deia el Sr. Pou, sobretot per a les empreses més petites. I és cert que ara s'ha de fer, evidentment, aquesta fiscalització que vostè comentava, però jo trobo important posar-se en el moment en què es va produir allò i en la inexperiència de totes les administracions per afrontar el que ens venia amb la COVID, que tot ho vam haver de fer a base d'assaig i error, amb totes les coses que vam fer.

Així i tot, evidentment, s'ha d'intentar acabar el procediment com correspon per al bé, evidentment, des dels diners públics, però jo crec que en aquest moment és molt

important tenir en compte el bé de la ciutadania perquè sabem tots com de desesperats estaven tant els que gestionaven com les empreses i, evidentment, les persones en sí que ho passaven molt malament.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Gomila. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Cardona, per un temps de quinze minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, presidenta, bones tardes a tots. Bé, primer de tot vull donar la benvinguda als síndics i a la secretària general, i agrair les explicacions que ens han donat.

Jo sí que tenc una sèrie de qüestions. Sobre l'informe, bé, aniré per l'ordre en què s'han presentat, sobre l'informe 237, de les mesures d'estalvi i eficiència energètica, com s'ha dit, aquest informe es va aprovar el passat octubre i fiscalitza 13 ajuntaments, amb una població superior a 20.000 habitants, davant el creixement de dependència de les importacions d'energia i l'escassetat de recursos energètics, així com la necessitat de limitar el canvi climàtic.

En analitzar les conclusions i les reclamacions dels 13 ajuntaments, veiem que, en general, moltes són comunes: falta de participació ciutadana en la redacció del Pla; no disposen d'accés directe i fàcil a l'informe de seguiment del pla d'acció publicitat a la seva web; no consta la publicació del servei d'elaboració del Pla d'acció pel clima i d'energia sostenible; ni del servei de redacció del Pla de mobilitat urbana sostenible; i no consta auditoria energètica dels edificis municipals.

M'agradaria saber si es considera que existeixen barreres normatives que dificultin la implementació d'aquestes mesures; si considera que els ajuntaments s'han d'involucrat suficientment per a la implementació d'aquestes mesures; i si s'han realitzat comparacions amb anys anteriors per comprovar si hi ha hagut una evolució positiva en les mesures preses en eficiència energètica.

Pel que fa a l'informe dels consells insulars, els 238, 239, 240 i 241, tots aquests informes es varen aprovar el dia 13 de novembre, i de les seves conclusions i recomanacions veiem també que no difereixen molt de les d'anys anteriors. Sense entrar en el detall de cada informe i tenint en compte les limitacions a l'abast de cadascun, a les conclusions i recomanacions ens trobam que moltes de les incidències són comunes a tots els consells insulars, com poden ser la falta de comunicació de l'adjudicació dels contractes al Registre de contractes del sector públic; realitzar al tancament de cada exercici pressupostari l'autoavaluació dels programes subvencionats executats; i justificar adequadament a l'expedient el preu del contracte, entre d'altres.

Com tots sabem, l'assignació de subvencions de concessió directa suposa una excepció al principi general de publicitat i concurrència per la qual cosa s'ha de realitzar de forma restrictiva i justificada com pertoca.

Quins mecanismes considera que es podrien aplicar els consells insulars per reduir les peticions i els imports d'aquestes subvencions directes?

I pel que fa a la recomanació sobre l'activitat contractual, creu que les incidències que es posen de manifest als diferents informes, entre les quals la falta de comunicació de l'adjudicació dels contractes al Registre de Contractes del sector públic es pot veure alguna interpretació ambigua de la normativa que faci que no es registrin?

I pel que fa a l'informe 242 de la convocatòria extraordinària de la línia COVID, per ventura perquè jo sí que venc de l'empresa privada, he de dir que de tots els informes que s'han presentat a aquesta comissió, aquesta legislatura, a data d'ara, crec que és dels pitjors que s'han exposat. Aquí difereix totalment del que ha dit el Sr. Pou, crec que no som davant d'un cas d'èxit, però sí estic contenta perquè veig que ha posat en valor la falta de simplificació administrativa, que això és important.

Com s'ha explicat, es tracta d'una convocatòria extraordinària de la línia COVID d'ajudes directes a empresaris i professionals per a l'any 2021 i, si bé podem veure que en data 19 de desembre de 2024 es va aprovar aquest informe, se'm presenten diversos dubtes. Aquesta convocatòria consta de dues línies i s'han presentat 32 recursos contra la conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball i la Direcció General de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social per la denegació d'aquest ajut, 3 s'han desestimat i 2 s'han estimat, per un total de 684.000 d'euros sol·licitats.

Això suposarà un perjudici econòmic molt gran per a les arques de la comunitat autònoma, considera que ho ha d'assumir la comunitat autònoma o que s'ha de reclamar a l'Estat?

Veiem també que a l'informe hi a 32 recursos presentats, com he dit, 3 desestimats i 2 estimats, però no he pogut comprovar què passa amb els 27 recursos restants presentats, que s'esmenten a l'inici.

A la pàgina 23 es detalla que va haver-hi 8 modificacions a les bases de la convocatòria, la qual cosa pot suposar un gran desequilibri financer a les empreses i professionals, que els pot haver pogut provocar en alguns casos, fins i tot, els cessament de la seva activitat.

Sé que estàvem en un moment complicat per la COVID, però crec que no m'equivoc si dic, d'acord amb el que ens han explicat, que aquesta convocatòria va ser una "xapussa" per part dels responsables polítics de la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball, amb el Sr. Negueruela al front. Ens trobam amb un informe que presenta 5 limitacions a l'abast, 5 incidències més significatives a les bases i a la convocatòria, com que aquesta no s'ha publicat a la base de dades nacionals de subvencions, quant als grups de societats hi ha una incoherència relativa a les despeses subvencionables per ser poc clara la instrucció conjunta entre la Intervenció General i el director general de Promoció Econòmica, Emprenedoria i Economia Social, incoherència per l'ordre conjunta entre el tractament de costos fixos i els deutes, i entre d'altres tampoc no

es detalla a l'ordre conjunta l'abast ni els procediments d'auditoria que s'han de realitzar, els beneficiaris de la línia 2 de les entitats que hagin estat afectades per la fallida de Thomas Cook, que s'ha comentat abans.

Ens trobam també amb 7 incidències en el procediment de concessió, on trobam una falta de transparència per part del Govern d'Armengol, ja que no consta la publicació en el Portal de Transparència de 4.893 ajuts, el que suposa 57.510 milers d'euros entre altres.

Ens trobam també amb 4 incidències en la justificació de la subvenció, el període per realitzar la liquidació d'aquesta subvenció, com s'ha comentat, és de quatre anys, i 8 incidències en el control intern de l'administració de la CAIB, on es fa responsable el Departament d'Empresa, Autònoms i Comerç que no va tenir en compte la dotació de personal per dur a terme la revisió dels expedients en el període de quatre anys, el que crea un gran greuge entre les empreses i autònoms fiscalitzats i els que no es puguin fiscalitzar.

Per tant, i segons les conclusions de l'informe, es pot concloure que ens trobam amb una convocatòria que posa de manifest greus deficiències en la gestió i amb el control d'aquesta activitat subvencionadora, amb risc de frau significatiu d'alguns beneficiaris a un moment que els empresaris i professionals més ho necessitàvem.

Com s'ha comentat, hem de tenir en compte que va haver-hi modificacions en punts tan rellevants com la modificació del termini, la forma de justificació, la incongruència en l'inici del termini, és a dir, 8 modificacions en un any i mig, a més de l'incompliment de la seva publicació a la base de dades nacional de subvencions i de no informar-se sobre la inexistència de la comissió avaluadora.

Basant-se en això, la Sindicatura de Comptes fa un informe favorable i ens agradaria saber en base a quins criteris, si considera la Sindicatura una bona praxi les 8 modificacions que es varen fer de les bases d'aquesta convocatòria.

Considera la Sindicatura que aquestes 8 modificacions han pogut perjudicar les empreses i professionals a l'hora d'haver de justificar aquesta subvenció?

I, és normal que es faci aquest informe, com ha comentat vostè abans, abans que acabi el període de justificació? No sé si és una pràctica habitual quan són períodes més llargs o si ha estat una cosa puntual.

En haver-hi un període de justificació de quatre anys i, com s'esmenta a l'informe, no es va tenir en compte la dotació de personal. Considera la Sindicatura que això pot suposar un gran perjudici a les empreses i autònoms que ara es veuran obligades a retornar milers d'euros que, per ventura, ja no tenen?

I davant les reclamacions o les diferents reclamacions que rep la comunitat autònoma per part de les empreses i professionals, per mor de la mala gestió per part del Govern Armengol, considera que s'ha fet una bona gestió?

Considera també que ha estat adient fer una convocatòria tan grossa de 850.000 euros i tal vegada no haver-la fet en diverses convocatòries i així tal vegada s'hauria pogut evitar haver de fer tantes modificacions que, al final, el que han fet ha estat embullar tots els beneficiaris?

Durant el procés de revisió d'aquests ajuts COVID en curs, atorgats pel Govern Armengol amb fons estatals, s'han detectat -com s'ha comentat abans- 19 expedients als quals se'ls van atorgar fons públics per valor de 5,5 milions d'euros, amb un doble informe en contra de l'Agència Tributària. El procés de revisió de les ajudes atorgades, iniciades pel Sr. Negueruela quan estava en funcions, obligarà ara el Govern actual a obrir els corresponents expedients, com no pot ser d'una altra manera, no?

I avui de matí, en el ple, el Partit Socialista ha dedicat a diversos consellers que les convocatòries que s'han tret són per beneficiar determinades empreses o professionals, jo vull pensar que aquesta convocatòria no era per beneficiar ningú, ni molt menys, i per això m'agradaria saber si la Sindicatura considera greus aquestes concessions amb aquest doble informe que hi havia en contra de l'Agència Tributària. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Cardona. Per contestar les intervencions, té la paraula el síndic major.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Bé, jo tal vegada com que aquesta darrera intervenció sobre l'informe que he presentat jo és més llarga, tal vegada donaria la paraula als altres síndics perquè puguin contestar qüestions que s'han plantejat, que són relativament més curtes i jo contestaré el darrer extensament tot el que s'ha plantejat.

Per exemple, demanaria la paraula per a la síndica Maria Antònia García.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. García, té vostè la paraula.

LA SRA. SÍNDICA DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Maria Antònia García i Sastre):

Moltes gràcies, presidenta. Sra. Cardona, vostè em plantejava tres qüestions: una era si considerava que tanta normativa és una barrera perquè els ajuntaments apliquin polítiques d'eficiència energètica. És ver que hi ha un ampli marc regulador amb normativa europea, nacional, autonòmica i local, però jo, més que barrera, també m'agradaria posar damunt la taula que hi ha moltes eines de suport a aquestes administracions, hi ha oficines específiques i hi ha línies de finançament específiques per adoptar aquest tipus de política, i sobretot aquells ajuntaments que han incorporat aquest perfil de gestor energètic, idò, evidentment poden botar amb més

facilitat aquestes barreres per incorporar polítiques d'aquesta dimensió.

I em demanava si els ajuntaments s'hi impliquen, jo crec que sí, i crec que els he donat dades importants, pràcticament tots els ajuntaments de Balears estan adherits a aquest Pacte de batlies, la immensa majoria ja han presentat el primer pla d'accions i poc a poc incorporen altres plans sectorials i també incorporen o redimensionen les seves àrees de medi ambient, i aquesta figura del gestor energètic poc a poc s'incorpora.

Em demanava que fes una comparació amb anys anteriors. Desgraciadament no tenim un altre informe que ens permeti fer aquesta anàlisi comparativa, però indicadors que ajuntaments que es varen adherir a aquest Pacte de batlies entre l'any 2008 i 2015 i que ara ho han renovat per adherir-se a la nova Agenda 2030, crec que és un bon indicador que evolucionam en la bona direcció. Però, evidentment, això significa que aquests ajuntaments trobin professionals qualificats per desenvolupar aquestes activitats, que em consta que és complex, trobar els recursos humans que es puguin incorporar dins l'administració local, i, evidentment, doncs trobar els recursos adients per poder redimensionar aquestes àrees de medi ambient i que persegueixin incorporar nous models més eficients energètics. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Toll-Messía.

EL SR. SÍNDIC DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Fernando Toll-Messía i Gil):

Gracias, Sra. Presidenta. Sobre las dos cuestiones, la primera, la falta de comunicación al Registro de contratos si hay alguna nueva normativa que colisione, que evite o que genere dudas. No, en principio la normativa es básica y a veces estas costumbres obedecen un poco a la costumbre administrativa de que en muchas ocasiones, una vez que has adjudicado el contrato, que el adjudicatario te ha presentado las facturas y la certificación de (...), lo que sea, a veces se deja un poco por acabar el contrato. Es decir, aquí hemos acabado y quizás es práctica de falta de transparencia, a veces, enviar tanto al registro de contratos como incluso al (...), porque fijese que no solamente lo ponemos en los contratos, también en la base nacional de subvenciones muchas veces se olvida del requisito último de enviarlo. Es un último apartado que igual tendría que hacer un clip en el SAP. Yo ahora ya no sé cómo funciona el SAP porque hace años que no lo manejo, pero en su momento no podías pasar a la siguiente fase si no habías cumplimentado con aquello. Quizás ya es un poco integrarlo en el sistema contable.

En cuanto a como las subvenciones directas como mecanismos para reducir las. Las subvenciones directas se conceden única y exclusivamente por interés público o social, lo que ocurre es que muchas veces los informes que estiman el uno o el otro tienen la manga muy ancha, son muy amplios, que se considera por interés público social.

Yo en aprecio a los ejercicios que estuve trabajando como funcionario o como alto cargo lo que veía es que generalmente las consellerías tardaban muchísimo en hacer un plan estratégico, incluso a veces en definir nuevas líneas de subvenciones, y la práctica final era presentarse en la Comisión de Secretarios, yo entonces representaba a Hacienda, en el mes de noviembre con todo lo que no les había cabido a ver si te lo colaban como directa. Nos decían que siempre teníamos que hacer el papel malo e intentar tumbarlas, algunas pasaban, otras no pasaban. Quizás también se trata un poco de eso, de sentarse a pensar, desarrollar el plan estratégico y muy probablemente muchas de ellas tendrían cabida como subvenciones de concurrencia abierta.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, com que hi ha hagut diferents qüestions que s'han plantejat, que totes eren molt interessants, en relació amb aquest informe -era de preveure que fos així perquè és un informe que és diferent de la resta que estam acostumats a veure- jo diria, jo entenc tothom, que ho entengui no vol dir que ho comparteixi, però, per exemple, la Sra. Cardona ha plantejat diferents qüestions, que em sembla..., vull dir, tot és molt correcte, però també s'ha d'interpretar el que diem nosaltres en relació després amb com s'interpreta aquest informe.

Per exemple, vostè demanava: amb diferents convocatòries hauria estat millor? Home, no ho sé, perquè -com deia el diputat- allò s'havia de menester a l'any 2021. Si haguéssim fet una convocatòria o dues o tres convocatòries amb el ritme habitual de treure convocatòries, segurament ja no hauria fet falta treure una línia de convocatòries perquè molts empresaris haurien tancat o alguns empresaris, com a mínim haurien tancat.

Per tant, en el moment que es va fer segurament era el moment oportú. Bé, no em correspon a mi dir-ho, és una opinió personal, però després açò implica que s'ha de treure una convocatòria, que ja de per si és complexa perquè, per exemple, s'havia de decidir..., perdó, no ho he dit abans, però molta part de la convocatòria ve fixada des de Madrid, no era una elecció del Govern balear en aquell moment, sinó que moltes de les condicions venien fixades pel decret que he comentat aquí, aquest Reial Decret Llei 5/2021, que ja fixava determinades condicions de beneficiaris, no sé què, bé, etc., per tant, el marge que hi havia aquí de readaptar açò era relativament curt. A més, aquí..., sí, era prou estret i, a més, aquí l'import era molt més gran. Per tant, si t'arriben 850 milions d'euros de sobte i a més et modifiquen el límit, per exemple, en lloc de 500 pots donar 600.000 euros, etc., açò volia dir que era evident que s'haurien d'haver fet modificacions.

Jo diria que les modificacions per incorporar més beneficiaris no eren dolentes perquè perseguien beneficiar com més gent millor. El que passa és que, és clar, nosaltres vivim, ho he dit moltes vegades aquí, no vivim en el món de *Pin y Pon* sinó que vivim a un món on hi ha persones que sempre estan disposades a cercar un forat, un buit, on poder aprofitar-se, en

aquest cas, de l'administració. I tal vegada la dificultat o aquestes incoherències que hi pugui haver a la convocatòria, a les bases i a la convocatòria, són les que deixaven obert aquest forat. El que nosaltres posam com a incidències remarcables i com a deficiències de gestió, en el cas de les bases i de la convocatòria, ens referim a aquelles qüestions que quedaven obertes, que després van ser modificades, que podien donar peu -en aquests moments no se sabia si donarien peu o no-, però que podrien donar peu a un aprofitament per part de determinats beneficiaris. Aquesta és la crítica.

Per tant, hi ha una deficiència a les bases, però donam opinió favorable -que és una de les altres qüestions que plantejava-, per què?, perquè tot el que estableix la normativa del que s'havia de fer amb les subvencions, tot es va complir. Es va treure una base, es va treure una convocatòria, hi havia informes jurídics, hi havia un reial decret que ho avalava, totes aquestes qüestions per poder donar la convocatòria, hi eren. El que passa és que a l'hora de gestionar -per açò posam aquesta paraula, gestió- a l'hora de gestionar aquestes incoherències -no diré incoherències perquè varen venir *a posteriori*-, però aquelles dificultats a l'hora de definir els grups, a l'hora de definir els costos fixos, etc., aquí és on hi havia un buit que després va ser aprofitat per determinats empresaris.

Per tant, s'haurien d'haver tret altres convocatòries? No ho sé. Per què donar opinió favorable? L'opinió favorable és perquè donam opinió favorable sobre el compliment de la normativa per poder treure la convocatòria. Després posam de manifest incidències importantíssimes a l'hora de gestionar la convocatòria, i la gestió té a veure en com s'ha gestionat tota la recepció d'informació, com s'ha gestionat la liquidació de totes les subvencions, quina és la planificació que es té per poder-ho fiscalitzar, etc. Clar, aquí és on nosaltres pensam que hi ha un buit. Per tant, donam una opinió favorable quant a aquest compliment que dic, però la resta no la donam com a favorable perquè diem un munt d'incidències.

Per tant, sé que pot ser incoherent, però no és incoherent perquè ens referim a dues coses diferents i, per tant, nosaltres sí que insistim en les deficiències quant a la gestió. Però quant a la gestió vol dir quant a la fiscalització, quant al control intern, que açò ja ve o depèn en part dels mitjans que pugui tenir la comunitat autònoma. Per tant, no és una deficiència quant a control que no existeix o no hi ha res planificat, perquè sí que hi és, sí que està planificat perquè la Conselleria de Treball, en aquells moments l'àrea que duia la fiscalització, sí que tenia una planificació, però, és clar, va ser una planificació tan ambiciosa que no era revisar una mostra d'expedients, era revisar-los tots, i tots són 10.500 expedients. Per tant, és evident que van lents perquè es revisen tots, però en revisen uns quants perquè, o decideixen revisar-los tots, perquè se'n troben uns que confiaven que no fes falta revisar perquè hi havia un informe d'un auditor i resulta que quan revisen els informes dels auditors, de segons quins, es troben amb una cosa que era del tot inesperada, i era que hi hagi auditors que han validat coses que per les bases no es podien validar. Per tant, la conselleria després, amb el Govern que sigui, ha seguit fent la feina que li tocava fer, que és la de fiscalitzar, i troba incidències i amb aquestes incidències reclama els duros.

Ara l'altra qüestió que em plantejava. Açò perjudica els empresaris? Home, jo diria que no, perquè reclamen duros a empresaris que els van rebre sense venir al cas. O sigui, pensi que hi ha empresaris que van rebre un..., és clar, quan calculaven el que podies rebre t'ho calculaven sobre el que superés el 30% de la caiguda d'ingressos. Per tant, te subvencionaven una part del que se suposava que era una caiguda d'ingrés. Pos un exemple i hi havia altres criteris, si a una empresa li queien els ingressos en un cent per cent, el 30% primer quedava sense subvencionar, després el 70% sí que es podia subvencionar. Però el problema és que els empresaris el que van pensar uns quants és que açò s'havia de justificar amb deute. Estic simplificant ara. És clar, si tu tens un empresari que li han caigut els ingressos i ho ha pagat amb la seva caixa, de deute no en tindrà ni un. Per tant, quan vagi a reclamar els duros li diran: tu no en tens cap de deute.

Després hi havia empresaris que, per exemple, es van comprar un cotxe quan van rebre l'ajuda, però se'l van comprar una mica després que s'acabés el termini de justificació, per tant, aquella despesa no hi entrava. I hi ha empresaris que van fer pòlisses de crèdit just després d'haver acabat el termini de justificació, jo no sé si ens han de fer molta llàstima o no aquests empresaris, però aquests empresaris no complien les condicions, per tant, si hi ha un empresari que, pensant que allò era gratuït i que no havia de justificar res, va demanar uns ajuts que no podia percebre, bé, no sé si açò s'ha de qualificar de perjudici o no, el que és cert és que va rebre quelcom que no havia de rebre, i ho era a consciència.

Perquè després hi ha tot el tema aquest d'empreses que creuàvem, podem posar un exemple d'empreses que, per exemple, compraven material, el que sigui, i després ho venien als seus restaurants, que són satèl·lits, una empresa que tenguí diferents restaurants, feia compra amb la matriu, la matriu venia a les seves empreses i hi havia dos deutes aquí: un, la matriu, que no pagava al proveïdor, i dos, la filial que no pagava a la matriu, açò són dues vegades. I després açò es podia vendre perquè, com que començava la temporada turística, allò es venia. Per tant, allò va servir per justificar tres ingressos diferents.

Li provoca un perjudici? Home, sí, evidentment que li provoca un perjudici, però és que no l'havia d'haver rebuda, per tant, jo crec que la conselleria, ara mateix, i abans, quan es va iniciar, fa la feina que li toca, que s'espera tothom d'ella, que és fer retornar aquells ajuts a aquells beneficiaris que els havien rebut i que no els havien aplicat per a allò que estaven pensats, que era el pagament de costos fixos o pagaments de deutes.

I aquí hi ha milers d'empresaris que no es veuran perjudicats, ni res, i després hi haurà empresaris que sí que, diguem, poden tenir un problema, com qualque empresari que li reclamen 3 milions d'euros. Però, com pot ser que una cadena hotelera que maneja 3.000 milions d'euros, 4.000 milions d'euros d'ingressos, rebi 600.000 euros, i una empresa que factura 30 milions d'euros rebi 3,5 milions. Bé, perquè van jugar amb les despeses creuades i, com aquell diu, *los han pillado*, i ja està, és relativament senzill.

Per tant, sí que tindrà impacte sobre determinades empreses, però seran aquelles que segurament no van tenir en compte que

quan demanaven els ajuts, aquests ajuts els havien de subvencionar sense haver de fer, diguem, jutipiris així, financers.

També em demanava -segurament em deixaré cosa, però ho tornaré a expli..., és que ha dit moltes coses i no les he apuntades totes-, també em demanava si és molt habitual fer un informe abans que hi hagi el període de liquidació. Ho he dit quan ho he presentat, i he dit: homes, el normal seria acabar el període de liquidació; si nosaltres ho fem quan acaba el període de liquidació, que és el 2026, l'informe el faríem el 2027, açò voldria dir que ja hauria acabat tot el termini per poder fer les reclamacions, per tant, no tindria molt de sentit fer un informe amb posterioritat a l'acabament del període de liquidació. Per què? Perquè, aleshores, no podem fer cap recomanació respecte del control intern, el principal objectiu de l'informe era referir-nos al control intern, i açò ho he dit al principi. Per què? Perquè si nosaltres detectam ara les mancances de control intern, que seran mancances quant a procediments, mancances quant a la velocitat amb la qual es fan les liquidacions, mancances de personal, etc., ara, si ho fem ara i posam de manifest aquestes mancances, hi ha temps perquè la conselleria que correspongui pugui prendre les decisions correctes per avançar en aquest procés de liquidació.

Després, amb posterioritat, ja he dit abans que segurament, i, a més, ho diem a les directrius, quan ho vam fer amb les directrius tècniques, obriem la possibilitat a fer un informe amb posterioritat al 2025 no per fiscalitzar mers expedients, que n'hem agafat 390, ja és prou significatiu, sinó per comprovar com ha acabat aquest procés de fiscalització. Per tant, nosaltres mateixos preveiem que hi hauria d'haver un altre informe on féssim referència a la liquidació definitiva de les subvencions.

No sé si m'he deixat res, però si n'hi ha cap que trobi important i que no li hagi contestat, m'ho digui i li diré tot d'una.

I, bé, en relació només al que comentava, tant el diputat Llorenç Pou, com la diputada Joana Gomila, que se n'ha anat, tots ens hem de situar en el moment, el 2020, etc. Jo hi estic d'acord, nosaltres, de fet, vam fer un informe de contractes (...), contractes per urgència, per emergència de l'àmbit sanitari i d'altres que havia fet la comunitat autònoma, i el primer que diem és que ens vam situar en aquell moment, per açò hi ha coses que, evidentment, eren prescindibles de revisar, perquè sabíem quina era la situació, i és molt fàcil *ex post*, donar consells a aquell que sigui davant en aquell moment. Jo entenc aquesta pressa, però també és cert que no podem oblidar que aquestes mancances, que en el moment que es fa la feina no es pensen, sí que tenen conseqüències posteriors i, per tant, després s'havia de preveure, i la conselleria, en cap moment, ni amb un govern ni amb un altre, no ha defugit d'aquesta responsabilitat, que s'ha de fiscalitzar, i si un ha de tornar els recursos, doncs torna els recursos i ja està. Així com ho fem amb qualsevol altra subvenció que ha rebut un empresari i que després se li demana el retorn.

Ara me'n record d'una altra pregunta..., ara me n'he oblidat, no, m'ha vingut un moment al cap, però em tornarà venir al cap..., m'he embullat ara un moment, però sé el que tenia dins el cap, però m'ha fugit. Després hi tornaré, però. Bé, gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rosselló. Començam el torn de rèplica, tenen cinc minuts. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Pou.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, i moltes gràcies als síndics per la seva explicació.

Sí que no puc evitar estar un poquet estupefacte amb el que he sentit abans, amb la manera de qualificar aquesta convocatòria. Jo sí que convidaria, en qualsevol cas, abans a llegir-se la convocatòria, no sé si l'han llegida tots els que som aquí presents, però crec que seria instructiu.

I a la meua primera intervenció he intentat explicar un poquet algunes qüestions de la convocatòria, és vera que hi va haver molts canvis, però estaria bé que sabessin que, per exemple, una modificació va ser pel tema de Thomas Cook, la qual va requerir d'"interlocutar" amb el Ministeri d'Hisenda perquè, com ha dit el síndic major, això parteix d'un reial decret llei i, per tant, modificar un reial decret llei ha de menester una llei i, per tant, vàrem haver d'esperar que s'aprovàs aquest nou reial decret llei.

De la mateixa manera que és important no perdre de vista que la informació era fiscal i no teníem aquesta informació fiscal, a la primera convocatòria que apareix es determinen una sèrie d'entitats econòmiques subjectes a aquesta convocatòria. Com que arriba un moment que no es té clar si pot ser que es perdin doblers, el que s'acaba fent és ampliar les entitats econòmiques beneficiàries d'aquesta activitat. Però tot això no és cap "xapussa", això es fa perquè no es té la informació, perquè la informació per ser elegibles depèn de la caiguda de l'IVA, i aquesta informació només la tenia el Govern d'Espanya.

De la mateixa manera que hi ha modificacions per mor del termini, supòs, no sé si vostè mai ha gestionat convocatòries, però quan es fan modificacions d'una convocatòria perquè hi hagi o no hi hagi ningú que se'n pugui veure perjudicat, s'ha d'ampliar el termini i, per tant, és normal que es faci.

I després, ja ho he dit abans, hi ha conceptes com, per exemple, el de costos fixos, que són complexes i que demanaven aterrar aquest concepte, o, per exemple, pos aquí en consideració la caiguda de l'IVA, hi ha empreses, grups que es dissolen, es fusionen, etc., i, per tant, són qüestions que es varen haver d'aterrar, perquè repetesc que, mercantilment, el tema no era fàcil.

Jo crec que sí que... no sé si el síndic major té aquesta informació, però m'imagín que altra gent d'aquesta sala sí que la té, de veure si es va fer qualque altra modificació a alguna altra comunitat autònoma, o resulta que només a Balears es varen fer modificacions, ho dic per poder valorar i comparar. Entenc que es té aquesta informació per saber.

I sí que es varen fer, i supòs que a qualcú li cou, però, amb tota la humilitat, es va fer una passa endavant en el tema de

simplificació administrativa, i crec que hi ha una reflexió que hem de fer tots aquí, perquè té a veure amb molts reials decrets, reials decrets no, decrets lleis que s'aproven al Govern en què s'utilitza el concepte de "declaració responsable", que es va utilitzar en aquesta convocatòria, i, evidentment, això té pros i té contres. I, per tant, alerta amb segons quines qüestions de simplificació administrativa, perquè els bumerangs els carrega de vegades el BOIB.

I els dos darrers comentaris: un, s'ha parlat en aquesta sala de frau. Jo crec que el síndic major, per una vegada compartesc el seu criteri, aquí l'únic que pot haver-hi és algun beneficiari que no hagi actuat correctament o hagi tengut una interpretació dels criteris per ser beneficiari que el que farà serà un reintegrament, però parlar de frau crec que és d'una lleugeresa grossa.

I en darrer terme, jo he fet un esment del tema de la dotació de personal, en termes d'una reflexió general, genèrica, sense venir a compte realment aquesta convocatòria, que crec que tots hem d'assegurar-nos que hi ha tots els procediments i tots els recursos humans a qualsevol convocatòria, d'acord?, però sí que..., i vists els comentaris que s'han fet en aquesta sala, sí que convidat a la reflexió que el govern actual té una enorme responsabilitat a acabar de liquidar la convocatòria, i esper que tenguí els recursos humans adients, perquè si no tendrem un problema tots i ja duim dos anys de convocatòria.

Moltes gràcies.

I, per cert, perdó, perdonin, em perdonarà la presidenta, però volíem convidar la Sindicatura perquè la setmana que ve, si no vaig equivocat, es discutirà aquí una PNL referent a com podem ajudar la Sindicatura perquè la rendició de comptes dels ajuntaments, tant en termes del compte general com en temes de subvencions, s'ha fet per part del Grup Socialista una sèrie de propostes, esper que siguin en la línia correcta. En qualsevol cas, com que es discutirà la setmana que ve, doncs, informar-los que aquestes sessions que tenim aquí, a més d'aquest moments com el que acabam de viure ara, especials, doncs tenen també el seu resultat amb propostes... amb la intenció que puguin millorar la seva actuació.

Moltes gràcies.

LA SR. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Pou, ens ha fixat l'ordre del dia, sense haver fet la mesa, però... està bé, està bé...

(Remor de veus)

Pel Grup Parlamentari VOX no hi ha representant. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca... no farà ús de la paraula. No hi ha representant del Grup Parlamentari Mixt. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cardona, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. CARDONA I RIBAS:

Gràcies, presidenta. Bé, primer de tot... Has posat quatre...

(Remor de veus)

Bé, primer de tot, vull agrair als síndics les declaracions que han fet. Sí que m'ha quedat una pregunta, que era si consideraven greus aquestes concessions amb el doble informe en contra de l'ATIB, és un... la resta més o manco dins tota l'explicació que m'ha donat em don per contestada, els altres informes també, no?

Però bé, un poc en resum sí que crec que amb tot el que s'ha exposat aquí el que queda clar és que en aquesta convocatòria no es va preveure el personal suficient per poder dur a terme aquesta fiscalització. Vull dir, és un tema que ara es traspasa al Govern actual, que evidentment farà tot el que podrà, però que és una cosa que s'hauria hagut de preveure en el moment de la convocatòria.

No em puc dirigir al Sr. Pou, però sí li ho puc comentar a vostè, sí m'he llegit la convocatòria, per suposat, com he comentat venc del sector privat i va ser una de les primeres coses que vaig fer i la vaig seguir bé de primera mà.

I també m'agradaria que quedàs clar aquí que jo no he tractat de frau en cap moment, sinó que he dit que, a diferència del que ha passat avui matí en el ple, vull pensar que això no era per beneficiar ningú, sinó que a l'inrevés, que estava fet com s'havia de fer, que esper que sigui així, perquè crec que tots els que estam al servei públic i quan gestionam ha de ser quelcom al que tots hem d'estar disposats i jo entenc que tal vegada s'hagi sentit un poc ofès perquè n'era corresponsable en aquell moment.

Però per a la resta vull agrair totes les explicacions que ens han donat. Crec que queda clar, amb totes les deficiències que han posat, una de les deficiències més repetides ha estat la falta de previsió de personal per poder dur a terme aquesta fiscalització.

I bé, idò ja està, agrair totes les explicacions. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Té la paraula, Sr. Rosselló.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Només un minut, per contestar, ja m'ha vingut a la memòria..., m'havia quedat allò de l'ATIB i una altra cosa. Allò de l'ATIB m'imagín que es refereix que aquella quantitat de recursos que va quedar sense assignar, que després crec que hi havia un informe en contra de l'ATIB que deia si es podien tornar a assignar o no. Bé, en qualsevol cas, si no s'haguessin assignat se'n tornaven a Madrid. Per tant, els arguments del Govern devien ser per no tornar-ho, idò els traiem com a una altra convocatòria i ho donam.

Bé, aquí s'ha de dir que tant l'Advocacia de la comunitat autònoma com la Intervenció General no van posar objeccions i, per tant, l'informe de l'ATIB va quedar una mica cobert per aquests informes del Govern, que, com que són informes

jurídics, nosaltres, si hi ha un informe darrere i és raonable no tenim gaire cosa a dir.

La qüestió, però, que havia quedat enlaire era en relació amb quin perjudici pot provocar el fet que hi hagi reclamacions per part de persones que no van ser considerades com a beneficiàries, que reclamen a l'administració. Bé, pensi també que hi va haver un excedent, no es van distribuir tots els recursos i després l'Estat el que va dir és..., ho diré en termes així col·loquials: si sobra qualque cosa de moment no m'ho torneu perquè, com que saben que hi ha reclamacions, aleshores després ja liquidarem. Però, a part d'açò, el que succeeix és que s'han de tenir en compte les reclamacions, els reintegraments. Per tant, els reintegraments, en cas que faltessin recursos, els reintegraments són els que servirien per fer aquesta cobertura.

I jo així... ara ho diré, però no és a l'informe, perquè encara no el tenim tancat, però crec que se'n anaven als 4 milions d'euros les reclamacions i, per tant, si les reclamacions..., per part de..., si els reintegraments prosperessin aquests 4 milions o bé han d'anar a cobrir la resta de contenciosos a favor de beneficiaris, o bé es tornaran a Madrid, i si el decalatge fos a favor dels beneficiaris, diguem, ho hauria de posar la comunitat autònoma, i ja està.

Per tant..., ja està, vull dir, açò seria el perjudici. Però els nombres encara ballen molt perquè, és clar, hi ha tants d'expedients que encara no s'han fiscalitzat que les quanties a reclamar poden canviar moltíssim, els reintegraments a fer poden canviar moltíssim. De fet, ja reclamen autònoms, que són també autònoms que no van pensar que havien de justificar qualque cosa i de sobte els arriba: escolta, no els he enviat un compte justificatiu. Ai, no hi vaig pensar! Bé, i aleshores dos anys després hem de cercar la justificació, però, bé, és que tal vegada no l'haurien d'haver demanada, m'entens? I ara es troben..., per tant, ja comencen... no als de 60 a 600.000 euros, sinó que ara baixen al nivell inferior. Però, és clar, nosaltres, des que vam tancar el moment de fiscalització quasi quasi ha passat un any, per tant, és normal que hagin anat progressant. Vull dir que hagin fet més feina.

Moltes gràcies per les seves intervencions.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rosselló. Acabat el debat, volíem agrair la presència dels síndics. Dir-los que tenim seixanta minuts per presentar a la Mesa propostes de resolució... -me miren amb una cara quan dic això- als informes. Entenc que no hi ha propostes de resolució.

Idò si els sembla bé, donam la paraula al Sr. Rosselló si es vol acomiadar o vol dir el que sigui.

EL SR. SÍNDIC MAJOR DE LA SINDICATURA DE COMPTES DE LES ILLES BALEARS (Joan Rosselló i Villalonga):

Bé, en nom meu i dels síndics, moltes gràcies a tots per la seva paciència i, com fem també altres vegades, vull agrair als

treballadors de la Sindicatura de Comptes que, al final, són els que donen la puntada a tots aquests informes.

Molt bé, moltes gràcies, i gràcies a ells.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Rosselló, gràcies, Sra. García, Sr. Toll-Messía, Sra. Mas, per la seva feina, per haver presentat aquests informes.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
